

ÅRSREDOVISNING

2024

”Vi har fått A-status – det högsta betyget för nationella institutioner för mänskliga rättigheter”	5
1. Om institutet	8
1.1. Uppdrag	9
1.2. Paris-principerna	10
1.3. Ledning	11
1.4. Organisation	11
2. Våra mål och läsanvisningar för årsredovisningen	12
2.1. Struktur för bedömning	14
3. Resultatredovisning	15
3.1. Ekonomisk översikt	16
3.1.1. Verksamhetens intäkter och kostnader	16
3.1.2. Verksamhetens intäkter	16
3.1.3. Verksamhetens kostnader	17
3.1.4. Personal	17
3.1.5. Lokalkostnader	17
3.1.6. Övriga driftskostnader	17
3.1.7. Finansiella kostnader	17
3.1.8. Avskrivningar och nedskrivningar	18
3.2. Målområde 1: Stärkt respekt, skydd och uppfyllande av de mänskliga rättigheterna	18
3.2.1. Sammanfattande redogörelse	18
3.2.1.1. Mål 1.1	18
3.2.1.2. Mål 1.2	19
3.2.1.3. Mål 1.3	20
3.2.1.4. Mål 1.4	20
3.2.1.5. Mål 1.5	21
3.2.1.6. Mål 1.6	22
3.2.1.7. Mål 1.7	23
3.2.1.8. Mål 1.8	23
3.2.2. Sammanfattande bedömning	24
3.3. Målområde 2: Stärkt rättsligt och institutionellt skydd	25
3.3.1. Sammanfattande redogörelse	25
3.3.1.1. Mål 2.1	25
3.3.1.2. Mål 2.2	26
3.3.1.3. Mål 2.3	27
3.3.2. Sammanfattande bedömning	28
3.4. Målområde 3: Stärkt systematiskt arbete för de mänskliga rättigheterna	29
3.4.1. Sammanfattande redogörelse	29
3.4.1.1. Mål 3.1	29
3.4.1.2. Mål 3.2	31
3.4.1.3. Mål 3.3	32
3.4.2. Sammanfattande bedömning	33

3.5. Målområde 4: Institutet har stärkt sin kapacitet	34
3.5.1. Sammanfattande redogörelse	34
3.5.1.1. Mål 4.1	34
3.5.1.2. Mål 4.2	35
3.5.1.3. Mål 4.3	36
3.5.1.4. Mål 4.4	37
3.5.2. Sammanfattande bedömning	38
3.6. Personal och kompetensförsörjning	39
3.6.1. Kompetensförsörjning	39
3.6.2. Rekrytering	39
3.6.3. Personalomsättningen	40
3.6.4. Arbetsmiljö och lika villkor	40
3.6.5. Sjuktal	40
3.6.6. Sammanfattande bedömning	41
4. Finansiell redovisning	42
4.1. Resultaträkning	43
4.2. Balansräkning	44
4.3. Anslagsredovisning	45
4.4. Tilläggsupplysningar	46
4.4.1. Redovisningsprinciper	46
4.4.1.1. Tillämpade redovisningsprinciper	46
4.4.1.2. Värderingsprinciper	46
4.4.2. Ledande befattningshavare	48
4.5. Noter	49
4.5.1. Resultaträkning	49
4.5.2. Balansräkning	50
4.5.3. Anslagsredovisning	54
4.6. Sammanställning av väsentliga uppgifter	55
5. Årsredovisningens undertecknande	56
6. Begreppsordlista	58

“Vi har fått A-status – det högsta betyget för nationella institutioner för mänskliga rättigheter”

Vi ser tillbaka på ett spännande och händelserikt år för Institutet för mänskliga rättigheter.

Det finns skäl att peka särskilt på några viktiga händelser i verksamheten. Vi utvecklade under året exempelvis vår långsiktiga strategi för åren 2025–2029 med en hög grad av involvering av medarbetare, men också civilsamhället i form av Rådet för mänskliga rättigheter och Funktionsrätt Sverige.

Allra först behöver dock frågan om vår internationella ackreditering nämnas. Institutet för mänskliga rättigheter erhöll under 2024 A-status – det högsta betyget för nationella institutioner för mänskliga rättigheter.

Erhållandet av A-status är ett viktigt erkännande för institutet. På mindre än tre år har vi gått från tomma lokaler och inga anställda till en verksamhet som når högsta internationell standard. Det betyder att institutet lever upp till Parisprinciperna, det internationellt tongivande regelverket för institutionernas uppdrag. Beskedet kom från GANHRI, den globala alliansen för nationella institutioner för mänskliga rättigheter, efter att både verksamheten vid Institutet för mänskliga rättigheter och det regelverk i form av lagstiftning med mera som omgärdar verksamheten granskats. Det innebär också att riksdagens ambition med att inrätta Institutet för mänskliga rättigheter har infriats. Målsättningen med inrättandet var att även Sverige skulle få på plats ett regelverk och en fullt ut erkänd oberoende institution som bevakar och främjar mänskliga rättigheter.

Parisprinciperna innehåller ett antal minimikrav som nationella institutioner för mänskliga rättigheter behöver uppfylla. Det mest grundläggande av dessa är kravet på oberoende

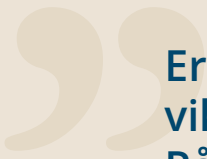
från regeringen och andra aktörer. Oberoendet gäller såväl institutionens uppdrag och sammansättning som finansiering och arbetsmetoder. En nationell människorättsinstitution ska också fritt kunna prioritera sina fokusområden, arbetsmetoder och former för samverkan.

Genom A-status blir institutet fullvärdig medlem i GANHRI. Institutet blir även ackrediterad till FN:s råd för de mänskliga rättigheterna och andra internationella forum för mänskliga rättigheter.

A-status ger oss fler möjligheter att bevaka hur situationen i Sverige beskrivs och följs upp när FN:s medlemsländer träffas. Detta gäller även vid Europarådets och EU-institutionernas granskningar om mänskliga rättigheter. För oss innebär det en ökad förmåga att bedriva en effektiv människorättsverksamhet och uppmärksamma aktörer på de problem som människor kan möta i sin vardag.

Med beslutet om ackreditering kom också flera rekommendationer som regering och riksdag behöver agera på i tid inför den omprövning av ackrediteringen som sker med regelbundenhet. Det handlar bland annat om institutets budget men också om frågor som rör skydd av institutets oberoende när regeringen tillsätter och entledigar vår styrelse.

Under året lanserade vi vår första mer djuplodande undersökning efter att ha intervjuat äldre på särskilda boenden. Vi kunde konstatera att ålderism påverkar synen på mänskliga rättigheter och begränsar dessa för äldre personer.

Erhållandet av A-status är ett viktigt erkännande för institutet. På mindre än tre år har vi gått från tomma lokaler och inga anställda till en verksamhet som nu når högsta internationella standard.

Tillsammans med norska och danska instituten genomförde vi en större skandinavisk undersökning om kunskap och attityder till mänskliga rättigheter. Undersökningen som vi presenterade tillsammans med ministrar från våra respektive länder visade att stödet för mänskliga rättigheter är starkt. I Sverige uppger 82 procent att mänskliga rättigheter är viktiga för dem. Samtidigt är det en hög andel av de svarande som är beredda att godta långtgående inskränkningar av sina rättigheter, inte minst kopplat till den personliga integriteten.

Även i år har arbetet med de granskningar av Sverige som FN:s övervakningskommittéer genomför varit en viktig del av verksamheten. Vi deltog på plats i Genève och gav vår bild av rättigheternas genomförande när Sverige granskades av kommittén för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och lite senare på våren kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Resultatet av den senare granskningen stod också i fokus när vi bjöd in till Fokus funktionsrätt, den första konferensen av detta slag då vi samlade regeringsföreträdare, myndigheter, civilsamhälle och oss själva för att diskutera de krav som artikel 33 i funktionsrättskonventionen ställer på respektive part. I samband med konferensen lanserade vi rapporten "Allt ifrågasätts" som bygger på enkätsvar från drygt 1 800 personer med funktionsnedsättning om deras kunskap och upplevelser av mänskliga rättigheter i Sverige. Under året har vi även skickat in underlag till den granskning av Sverige som ska göras 2025 av FN:s råd för mänskliga rättigheter.

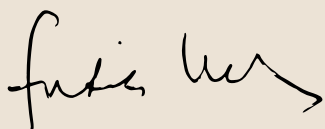
En banbrytande nyhet 2024 handlade om de två amicus curiae-yttranden som vi författade. Högsta domstolen meddelade i juli 2024, i ett unikt beslut, att tillåta institutets yttrande i Auroramålet. I svenska domstolar är det ännu ovanligt med amicus curiae-yttranden, men i många andra länder och i Europadomstolen är det relativt vanligt. Vårt yttrande handlar om rätten till prövning och kopplingen mellan mänskliga rättigheter och klimatförändringar. Vi ingav också ett amicus curiae-yttrande i ett bostadsanpassningsmål i Högsta förvaltningsdomstolen där vi lyfter fram vikten av fördragskonform tolkning.

Remissarbetet har utgjort en betydande del av arbetet under året. Vi avgav 73 remissyttranden och hade också dialog med tre utredningar. Remissverktyget är viktigt för oss då det ger tillfälle att bidra med analyser om hur mänskliga rättigheter kan få större genomslag i de förslag som utredningar tar fram.

Årsrapporten 2024 färdigställdes i början på året och överlämnades till regeringen, spreds till samtliga riksdagsledamöter och lanserades under ett seminarium på Kulturhuset i Stockholm den 25 mars. Rapporten har också presenterats i konstitutionsutskottet och för MR-nätverket. Under året har ett stort arbete lagts ned på den årsrapport som institutet lämnar till regeringen den 31 mars 2025. I årsrapporten kommer institutet belysa de viktigaste skeendena som rör mänskliga rättigheter under 2024 samt vår analys av vilka åtgärder som regering och riksdag bör vidta, framförallt på

området äldre personers mänskliga rättigheter. I det arbetet har vi fört dialoger med seniororganisationer, funktionsrättsrörelsen samt med institutets råd.

Jag är stolt över de fina insatser som institutets medarbetare har utträttat under ett intensivt år då institutet fortsatt att växa. Vårt arbete gör i allt högre grad ett avtryck både i Sverige och internationellt, även om det är viktigt att påminna om att institutet fortfarande befinner sig i en uppbyggnadsfas och det finns gott om utrymme för utveckling både i vårt interna och externa arbete.

Fredrik Malmberg
Direktör

Foto: Apelöga

1. Om institutet

1.1. Uppdrag

Institutet för mänskliga rättigheter (härefter benämnt institutet) inrättades den 1 januari 2022 med placering i Lund. Institutets uppgifter framgår av lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter. Institutet etablerades i syfte att inrätta en oberoende svensk institution med en stark ställning och ett brett mandat att främja säkerställandet av mänskliga rättigheter i Sverige i enlighet med FN:s principer för nationella institutioner för mänskliga rättigheter, de så kallade Parisprinciperna.¹

Institutet har ett brett mandat och ska främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige, med utgångspunkt i regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR), Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EU:s rättighetsstadga), och andra för Sverige folkrättsligt bindande förpliktelser inom området mänskliga rättigheter. Institutet får föreslå för regeringen att Sveriges folkrättsliga åtaganden utvidgas inom området mänskliga rättigheter. Institutet ska däremot inte pröva enskildas klagomål om kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Institutets uppgifter är att följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas i Sverige. Institutet ska lämna förslag till regeringen om de åtgärder som behövs för att säkerställa de mänskliga rättigheterna, ha kontakter med internationella organisationer och även i övrigt delta i internationellt samarbete. Institutet ska även främja utbildning, forskning, kompetensutveckling, information och ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna. Senast den 1 april varje år ska institutet lämna en rapport till regeringen om sina iakttagelser av utvecklingen inom området mänskliga rättigheter i Sverige under det närmast föregående kalenderåret.

Institutet ska också fullgöra de uppgifter som en oberoende nationell mekanism har enligt artikel 33.2 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (funktionsrättskonventionen). Den oberoende mekanismen ska främja, skydda och övervaka genomförandet av konventionen.

Av lagen om institutet framgår vidare att institutet inom ramen för sina uppgifter själv bestämmer sin organisation och den närmare inriktningen av sitt arbete. Institutets oberoende är centralt för att kunna bidra till säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige. En viktig del av oberoendet är att institutets uppgifter finns reglerade i lag och kräver riksdagens godkännande för att ändras.

---

¹ Regeringens proposition 2020/21:143, Institutet för mänskliga rättigheter.

1.2. Paris-principerna

Institutet inrättades i syfte att etablera en oberoende svensk institution med en stark ställning och ett brett mandat att främja säkerställandet av mänskliga rättigheter i Sverige i enlighet med de internationellt erkända så kallade Paris-principerna om nationella institutioner för mänskliga rättigheter.²

Principerna antogs 1993 och lade även grunden för ett internationellt samarbetsorgan för nationella institutioner för mänskliga rättigheter; Global Alliance of National Human Rights Institutions (GANHRI).

Syftet med Paris-principerna är att skapa förutsättningar för oberoende och effektiva nationella institutioner för mänskliga rättigheter och därigenom stärka deras ställning nationellt och internationellt. Av Paris-principerna framgår att en institution ska ha ett så brett uppdrag som möjligt. Uppdraget ska vara tydligt formulerat och slås fast i grundlag eller annan lagstiftning där även institutionens sammansättning och behörighet tydliggörs. Det framgår också av Paris-principerna vilka uppgifter institutionen ska ha, vikten av bred representation från

det civila samhället och vilka arbetsmetoder som institutionen ska kunna använda. En nationell institution för mänskliga rättigheter ska också ha en stark ställning i genomförandet av sitt uppdrag genom att garanteras ett oberoende, framför allt från regeringen.

Samarbetsorganet GANHRI avgör om en institution tillräckligt väl uppfyller principerna för att tilldelas medlemskap och så kallad A-status. Idag finns det 118 nationella institutioner som är medlemmar i GANHRI varav 91 har en tillfredställande uppfyllelse av de så kallade Paris-principerna. Det gäller exempelvis de flesta EU-länder och våra nordiska grannländer.³

Den 14 april 2023 skickade institutet in en begäran om ackreditering till GANHRI. Under sista kvartalet 2024 meddelade GANHRI:s Sub-Committee on Accreditation (SCA) deras rekommendation att institutet skulle beviljas A-status. I samband med beskedet att institutet beviljas A-status lämnades även ett antal rekommendationer till institutet och regeringen för fortsatt arbete.⁴

---

2 FN:s generalförsamling (1993), Principles relating to the Status of National Institutions (The Paris Principles) (A/Res/48/134), bland annat tillgängliga här: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/principles-relating-status-national-institutions-paris>

3 Se: <https://ganhri.org/membership/>

4 Dnr. 1.4.1-199/2023, Begäran om ackreditering, samt dnr. 3.4.2-31/2024 Ackrediteringsprocess A-status

1.3. Ledning

Institutet leds av en styrelse som regeringen utser (regeringen utser sju av totalt åtta ledamöter, där dessa sju i sin tur utser den åttonde ledamoten som också är institutets direktör). Regeringen ska begära in förslag till styrelseledamöter från institutets råd, Sveriges advokatsamfund samt universitet och högskolor (8 § 3 st. lagen [2021:642] om Institutet för mänskliga rättigheter). Ledamöterna utses för fem år förutom

direktören som har ett förordnande på sex år.⁵ I samband med årsskiftet 2024/2025 upphörde förordnandet för ledamöterna Negin Tagavi och Niklas Martti. Regeringen utsåg den 19 december 2024 Mattias Tydén och Gertrud Åström till ledamöter i styrelsen med ett förordnande för perioden 2025–2029.⁶

Styrelsen har som högsta beslutande organ det yttersta ansvaret för institutet och ska bland annat se till att:

- verksamheten bedrivs effektivt och i enlighet med gällande rätt
- verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt
- institutet hushållar väl med statens medel.⁷

Enligt förordningen (2021:1198) med instruktion för Institutet för mänskliga rättigheter anställs direktören av styrelsen. Styrelsen beslutade den 18 oktober 2022 att anställa Fredrik Malmberg som direktör för institutet för perioden

den 20 januari 2023 till den 19 januari 2029.⁸ Direktören är myndighetschef och ansvarar för den löpande verksamheten i enlighet med den arbetsordning som beslutats av styrelsen.⁹

1.4. Organisation

Institutets verksamhet är organiserat i tre enheter; enheten för utredning och analys, enheten för omvärld och samverkan samt enheten för lednings- och verksamhetsstöd. Varje enhet leds av en enhetschef. Enheternas uppdrag och enhetschefernas mandat framgår av institutets arbetsordning och dess bilaga.¹⁰

Till stöd för direktören finns institutets ledningsgrupp. Denna är rådgivande till direktören och ska, inom ramen

för regelverk och arbetsordning, lämna förslag till beslut, och verka rådgivande i strategiska frågor. I ledningsgruppen ingår, förutom direktören, den ställföreträdande direktören och institutets enhetschefer. Vid behov kan andra funktioner såsom controller och HR-specialist adjungeras in i ledningsgruppen.¹¹

5 Första gången styrelseledamöter utsågs av regeringen tillämpades inte detta tillvägångssätt (i enlighet med övergångsbestämmelserna i lagen). När regeringen den 29 oktober 2021 utsåg styrelseledamöterna utsågs två ledamöter för en tid om tre år, två ledamöter för en tid om fyra år och tre ledamöter för en tid om fem år.

6 Dnr. 1.1.1-804/2024, Förordnande i styrelsen för Institutet för mänskliga rättigheter

7 Myndighetsförordningen (2007:525)

8 Dnr. 1.2.1-467/2022, Styrelseprotokoll nummer 17, 18 oktober 2022

9 Dnr. 1.2.3-359/2023, Arbetsordning för Institutet för mänskliga rättigheter

10 Dnr. 1.2.3-359/2023, Arbetsordning för Institutet för mänskliga rättigheter, Bilaga 1

11 Dnr. 1.2.3-359/2023, Arbetsordning för Institutet för mänskliga rättigheter, Bilaga 1

2.

Våra mål och läsanvisningar för årsredovisningen

Institutets årsredovisning följer motsvarande struktur som finns i institutets verksamhetsplan. Institutets styrelse beslutade den 16 februari 2024 om en verksamhetsplan för verksamhetsåret 2024.¹²

I institutets verksamhetsplan för 2024 har institutet fastslagit fyra övergripande mål för institutet att arbeta för:

1. Stärkt respekt, skydd och uppfyllande av de mänskliga rättigheterna
2. Stärkt rättsligt och institutionellt skydd
3. Stärkt systematiskt arbete för mänskliga rättigheter
4. Institutet har stärkt sin kapacitet

Till varje övergripande mål beslutades även ett antal mål, totalt 18, med tillhörande indikatorer. Verksamhetsplanen har sedan justerats vid ett tillfälle i juni 2024 då styrelsen beslutade om ändrad lydelse för två indikatorer.¹³

Denna struktur är en förändring från föregående års verksamhetsplan som byggde på ett övergripande mål, ett verksamhetsmål och fem delmål. Förändringen av strukturen är en del i institutets arbete med att utveckla långsiktiga och mätbara mål och indikatorer för verksamheten. Verksamhetens natur innebär att det inte alltid kommer vara möjligt att utforma mätbara mål och/eller indikatorer då den i hög grad syftar till att uppnå förändring hos externa parter vilket är svårt att skapa mätbarhet kring. Institutet har dock en ambition att löpande utveckla sitt arbete i denna del.

Den 13 november 2024 beslutade styrelsen om en långsiktig strategi för institutet. I strategin fastslås institutets vision, mission samt fyra strategiska mål som institutet ska arbeta för under perioden år 2025 till år 2029. Detta innebär att institutet i sin kommande verksamhetsplan för 2025 kommer att göra nya justeringar i struktur för mål och indikatorer, för att dessa långsiktigt ska verka för att uppnå de strategiska målen. De mål och indikatorer som finns i verksamhetsplanen för 2024 kommer därmed inte att återkomma i verksamhetsplan

2025, vilket i sin tur kommer att påverka strukturen i kommande årsredovisning. I den mån det är möjligt kommer institutet att göra bedömningar om hur de förändrade målen och indikatorerna förhåller sig till tidigare mål och indikatorer, och därigenom pekar på utveckling åt visst håll. På samma sätt har de justeringar som skett mellan verksamhetsplanerna för åren 2023 och 2024 gjort att det i vissa fall är svårt eller alls inte går att beskriva jämförelsetal och generell utveckling mellan åren, då mål och indikatorer har förändrats. Institutet kommer under 2025 att ta ställning till vilka typer av jämförelsetal som eventuellt kan vara aktuella att följa framöver.¹⁴ I aktuell årsredovisning anges, på de platser där det är möjligt, jämförelsetal för år 2023.¹⁵

Strukturen i resultatredovisningen (kapitel 3) följer den beslutade verksamhetsplanen. Efter en inledande ekonomisk översikt följer avsnitt för varje övergripande mål. I dessa redogörs för ett urval av de aktiviteter som haft störst inverkan på måluppfyllelsen för respektive mål. Detta följs av en bedömning av måluppfyllelsen inom respektive övergripande mål. Sist i resultatredovisningen följer ett avsnitt gällande personal och kompetensförsörjning (kapitel 3.6). I kapitel 4 följer den finansiella redovisningen. Sist i årsredovisningen kommer ledningens undertecknande av årsredovisningen.

---

¹² Dnr. 1.2.1-5/2024-2, Styrelseprotokoll 2, 15–16 februari 2024

¹³ Dnr. 1.2.2-155/2024, Verksamhetsplan 2024, dnr. 1.2.1-5/2024-6, Styrelseprotokoll 6

¹⁴ Dnr. 1.2.3-680/2024, Strategi för Institutet för mänskliga rättigheter 2025-2029, samt dnr. 1.2.1-5/2024-9, Styrelseprotokoll 9

¹⁵ Underlag för jämförelsetal från 2023 framgår av institutets årsredovisning för 2023, dnr. 1.3.1-606/2023-1

2.1. Struktur för bedömning

Enligt 3 kap. 1 § i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (hädanefter FÅB) ska myndigheter analysera och bedöma verksamhetens resultat och utveckling. Institutets arbete med att utveckla sådana indikatorer inleddes under 2023 och har sedan fortsatt under 2024. Även om arbetet inte kan sägas vara slutfört så har steg tagits och det arbete som skett kommer ytterligare att återspeglas i verksamhetsplanen för 2025, där även institutets långsiktiga

strategi, som antogs under hösten 2024, blir en viktig ledning för utformandet av långsiktiga mål och indikatorer.

Arbetet under 2024 har även resulterat i att institutet tagit fram en modell för hur bedömning av måluppfyllelse ska ske i resultatredovisningen. I avsnitten för respektive övergripande mål görs en bedömning av måluppfyllelse avseende det övergripande målet, baserat på strukturen nedan.

Bedömningen av mål görs utifrån framtagna kriterier enligt tre nivåer:

- Målet är uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är inte uppfyllt

För att ett **övergripande mål** ska bedömas vara **uppfyllt** krävs att:

→ 100 procent av de tillhörande målen bedömts vara uppfyllda.

För att ett **övergripande mål** ska bedömas vara **delvis uppfyllt** krävs att:

→ minst 50 procent av målen bedömts vara helt eller delvis uppfyllda.

För att kunna bedöma att ett **mål** är **uppfyllt** krävs att:

→ majoriteten av aktiviteterna kopplade till målet har genomförts och bedöms ha bidragit positivt till måluppfyllelse.

För att bedöma att ett **mål** är **delvis uppfyllt** krävs att:

→ åtminstone hälften av tillhörande aktiviteter har genomförts och bedöms ha bidragit positivt till måluppfyllelse.

Om ovan angivna kriterier inte är uppfyllda ska bedömningen göras att målet inte är uppfyllt.

Varje mål har en eller flera indikatorer kopplade till sig. Indikatorerna används som vägledning i bedömningen av måluppfyllelsen, dels utifrån om planerade aktiviteter är genomförda, dels utifrån om de bedöms ha bidragit positivt till måluppfyllelsen, exempelvis genom ytterligare mervärde.

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen vara uppdelad efter kön. Detta görs på de ställen där så är möjligt. Myndigheten har inte någon prövning av enskilda ärenden och verksamheten hanterar inte heller någon större mängd av ärenden som ska redovisas i antal eller styckkostnad.

3.

Resultatredovisning

3.1. Ekonomisk översikt

I detta avsnitt redovisas intäkter och kostnader för institutet.

Myndighetens olika uppdrag bedöms inte kunna skiljas från varandra och institutet har därför valt att inte dela in verksamheten i olika verksamhetsområden.

Institutets verksamhet finansieras av statsbudgetens utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

3.1.1. Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader (tkr)	2024	2023	2022
Intäkter av anslag	52 868	40 385	26 591
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	27	1	0
Intäkter av bidrag	22	9	-
Finansiella intäkter	169	482	161
Kostnader	53 086	40 877	26 752
Resultat	0	0	0

Årets tilldelade anslag var 51 795 tkr. Till detta tillkom ett sparande från tidigare anslag på 1 516 tkr (enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen [2011:223]), vilket ger ett totalt tillgängligt belopp på 53 311 tkr. Myndigheten förbrukade 52 868 tkr av detta anslag, varav 1 078 tkr hänför sig från sparandet. Totalt har myndigheten haft kostnader på 53 086 tkr, vilket motsvarar cirka 100 procent av det disponibla anslaget på 53 311 tkr.

3.1.2. Verksamhetens intäkter

Intäkter (tkr)	2024	2023	2022
Intäkter av anslag	52 868	40 385	26 591
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	27	1	0
Intäkter av bidrag	22	9	-
Finansiella intäkter	169	482	161
Summa	53 086	40 877	26 752

Intäkter av anslag finansieras av statsbudgetens utgiftsområde 1 Rikets styrelse. De finansiella intäkterna är ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret.

3.1.3. Verksamhetens kostnader

Kostnader (tkr)	2024	2023	2022
Kostnader för personal	35 802	25 025	13 979
Kostnader för lokaler	4 447	4 432	3 856
Övriga driftkostnader	11 180	9 952	8 129
Finansiella kostnader	229	302	38
Avskrivningar och nedskrivningar	1 428	1 166	750
Summa	53 086	40 877	26 752
Andel personalkostnad	67 %	61 %	52 %

3.1.4. Personal

Kostnaden för personal uppgår till 35 802 tkr vilket motsvarar 67 procent av totalkostnaden för året. De resurser som frigjorts under tiden som arbetet med att tillsätta vakanta tjänster pågått har möjliggjort rekrytering för tidsbegränsade anställningar, i syfte att uppfylla verksamhetens mål i högre grad.

3.1.5. Lokalkostnader

Kostnaden för hyra av kontorslokaler har under året uppgått till 4 052 tkr. Utöver den, har kostnaden för korttidshyra av lokaler för externa evenemang och övriga tillfällen uppgått till 44 tkr och lokalvård till 351 tkr.

3.1.6. Övriga driftkostnader

Största delen av övriga driftkostnader utgörs av köp av tjänster. Konsultstöd har använts till administrativa tjänster inom kommunikation, HR och ekonomi under tiden som rekrytering av tillsvidarejänster pågått, liksom till IT-drift via en extern IT-leverantör och arbete med strategin där specifik kompetens varit tillfälligt nödvändig. Kostnader i samband med tjänsteresor och externa arrangemang, inköp av korttidsinventarier, licenser, representation och övriga driftkostnader motsvarar 51 procent av verksamhetens totala driftkostnader (i jämförelse med 46 procent 2023).

3.1.7. Finansiella kostnader

Lån har upptagits hos Riksgäldskontoret för inköp av anläggningstillgångar. Räntan hos Riksgäldskontoret har i genomsnitt under året legat på 3,6 procent och genererat en kostnad på totalt 218 tkr för året.

3.1.8. Avskrivningar och nedskrivningar

Investeringsvolymen för 2024 var lägre än föregående två år när institutet etablerades. Ingen anläggningstillgång har hunnit avskrivas helt sedan institutets etablering 2022 och fler tillgångar har köpts under året. Därför har avskrivningskostnaden under 2024 varit högre än under 2022 och 2023. 2024 har investeringar i nya anläggningar varit övriga inventarier och immateriella anläggningar.

3.2. Målområde 1: Stärkt respekt, skydd och uppfyllande av de mänskliga rättigheterna

I följande avsnitt presenteras en redogörelse för samt bedömning av måluppfyllelse avseende målområde 1: Stärkt respekt, skydd och uppfyllande av de mänskliga rättigheterna. Under rubriken Sammanfattande redogörelse presenteras till målområdet tillhörande delmål med tillhörande indikatorer. För varje delmål redogörs för ett urval av de aktiviteter som haft störst inverkan på måluppfyllelsen för respektive mål. Under rubriken Sammanfattande bedömning sker en bedömning av måluppfyllelsen inom respektive övergripande mål. Metoden för bedömning är i enlighet med den modell som presenterades i kapitel 2.1: Struktur för bedömning.¹⁶

3.2.1. Sammanfattande redogörelse

3.2.1.1. Mål 1.1

Mål	Indikator
1.1 Institutet har på ett övergripande plan förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för mänskliga rättigheter	1.1.1 Institutets Årsrapport 2024 har hög kvalitet och god spridning 1.1.2 Institutet har inlett arbetet med Årsrapport 2025 1.1.3 Institutets UPR-rapport till FN:s MR-råd är av hög kvalitet och har fått god spridning 1.1.4 Institutet har kraftfullt verkat för att egna och internationella granskningsorgans rekommendationer hanteras av skyldighetsbärare i Sverige 1.1.5 Institutet har beredskap att bistå internationella granskningsorgan vid deras dialog/besök i Sverige

Årsrapporten 2024 färdigställdes i början på året och överlämnades till regeringen, spreds till samtliga riksdagsledamöter och lanserades under ett seminarium på Kulturhuset i Stockholm den 25 mars. Rapporten har också presenterats i konstitutionsutskottet och för informationsnätverket för människorättsspecialister.¹⁷

¹⁶ De mål och indikatorer som redogörs för i detta avsnitt återfinns i institutets verksamhetsplan för 2024, dnr. 1.2.2-155/2024

¹⁷ Dnr. 3.1.1-92/2024-3 Inbjudan till lansering, -8 Överlämnande av årsrapport till myndighetshandläggare, -10 Följebrev årsrapport till riksdag och konstitutionsutskottet, -11 Offert översättning samt dnr 3.6.1-177/2024-5, Program informationsmöte 24 maj 2024

Årsrapporten trycktes i 700 exemplar¹⁸ och har, under året, laddats ner 1 796 gånger från vår webbplats¹⁹ (i jämförelse med 2 000 nedladdningar 2023). Årsrapporten har översatts till engelska. Sammanfattningen har översatts till lättläst svenska, teckenspråk och fem nationella minoritets-språk.²⁰

Arbetet med Årsrapporten 2025 har påbörjats. Vi har fört dialoger med seniororganisationer, funktionsrättsrörelsen samt med institutets råd.²¹ Fördjupningstemat har fastställts till äldre personers mänskliga rättigheter.²²

Institutet har färdigställt UPR-rapporten i dialog med civilsamhället. Rapportens skickades till FN den 9 oktober.²³ Rapporten presenterades i informationsnätverket för människorättspecialister den 10 oktober och spreds via institutets kanal på LinkedIn.²⁴

Institutet deltog den 4 oktober vid regeringens sakråd med civilsamhället om UPR-processen på Utrikesdepartementet.²⁵

En förstudie kring frihetsberövade på de särskilda ungdomshemmen har genomförts. Den fullständiga studien har påbörjats, inklusive dialog med civilsamhällesorganisationer och datainsamling.²⁶

Institutet har bistått internationella granskningsorgan genom att tillhandahålla information och kontakter inför landbesök för exempelvis Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans (ECRI).²⁷

3.2.1.2. Mål 1.2

Mål	Indikator
1.2 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna	1.2.1 Institutets ICESCR-rapport har hög kvalitet och har fått god spridning

Institutet medverkade under FN-kommittén för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheters granskning av Sverige 21–22 februari. Den rapport med kompletterande information till kommittén som institutet tog fram under 2023 utgjorde underlag för granskningen och för kommitténs sammanfattande kommentarer med rekommendationer till Sverige. Institutet höll även en enskild briefing med medlemmar från granskningskommittén.²⁸

18 Dnr 3.1.1-92/2024-7, Offert tryck

19 Statistik från verktyget Matomo

20 Se: <https://mrinstitutet.se/rapporter/arsrapport-om-situationen-for-manskliga-rattigheter-i-sverige-2024/> (hämtad 2024-11-14)

21 Dnr. 3.1.1-465/2024-2, Brev och sändlista funktionsrättsrörelsen, -3, Inbjudan till möte seniororganisationer, -4, Rapport från dialogmöte seniororganisationer, samt dnr. 1.2.1-6/2024-7 Bilaga 3

22 Dnr 1.2.1-5/2024-6, Styrelseprotokoll 6 punkt 11

23 Dnr 3.4.1-418/2024-8 Tjänsteanteckning, -10 Kompletterande information från Institutet för mänskliga rättigheter inför UPR-granskningen av Sverige

24 Dnr. 3.6.1-177/2024 Program informationsmöte 10 oktober 2024

25 Dnr 3.4.1-418/2024-7 Inbjudan till CSO-samråd

26 Dnr 3.3.1-316/2024, Projektplan, -4, Möte med barnrättsbyrån, -5, Inbjudan till samtal om barn på SiS, -6, Korrespondens om möte, -7, Korrespondens om möte SU, -8, Korrespondens om möte LU, -9, Korrespondens om möte KNAS

27 Dnr. 3.4.1-143/2024-2 Korrespondens ECRI inför besök samt -3, Kontaktlista

28 Dnr. 6.1.1-604/2023-9 SFHR Statement private briefing

Institutet medverkade som observatör i Socialdepartementets sakråd med civilsamhället om kommitténs sammanfattande kommentarer.²⁹

Rapporten och kommitténs rekommendationer diskuterades i nätverket av människorätts-specialister den 24 maj med en medlem från kommittén som gästtalare.³⁰

3.2.1.3. Mål 1.3

Mål	Indikator
1.3 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för de medborgerliga och politiska rättigheterna	1.3.1 Institutets rapporter om brister i respekt, skydd och uppfyllande av rättsstatens principer har hög kvalitet och har fått god spridning 1.3.2 Institutets arbete inför ICCPR-rapport har inletts

Institutets Rule of Law-rapport till EU-kommissionen färdigställdes. Rapporten skickades till det Europeiska nätverket för nationella människorättsinstitutioner (ENNHRI) som sammanställer informationen från samtliga europeiska institut för mänskliga rättigheter. Möte hölls även med EU-kommissionen om institutets rapport om situationen gällande rättsstatens principer i Sverige.³¹

Skrivelse skickades till justitieministern om att rekryteringsmodellen för nämndemän bör utredas och frågan lyftes som en rekommendation till regeringen i institutets årsrapport.³²

I oktober 2023 gjorde FN:s specialrapportör för religions- och trosfrihet, Nazila Ghanea, ett landbesök i Sverige med anledning av en resolution som antogs av FN:s råd för mänskliga rättigheter under sommaren 2023. Resolutionen uttryckte stark oro över incidenter av koranbränningar, bland annat i Sverige. Ghaneas rapport publicerades under våren 2024 och institutet spred då informationen om det på LinkedIn och i vår årsrapport.³³

3.2.1.4. Mål 1.4

Mål	Indikator
1.4 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för personer med funktionsnedsättning	1.4.1 Institutets rapport till CRPD-kommittén har hög kvalitet och har fått god spridning

Institutet färdigställde rapporten ”Kompletterande information till FN:s kommitté för personer med funktionsnedsättning” i dialog med funktionsrättsrörelsen. Rapporten lämnades in till FN:s kommitté för personer med funktionsnedsättning (FN:s funktionsrättskommitté) den 2 februari 2024.³⁴

29 Dnr. 6.1.1-604/2023-9, SFHR Statement private briefing, -11, Inbjudan till sakråd, -12, Anmälan till sakråd, -13, Kompletterande information till FN:s kommitté för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter

30 Dnr. 3.6.1-177/2024-5, Inbjudan informationsmöte 24 maj 2024

31 Dnr. 3.4.1-46/2024-8 Sweden Finalised report samt dnr. 3.4.1-740/2024-1 Tjänsteanteckning

32 Dnr. 3.2.2-179/2024-1 Skrivelse till justitieministern samt dnr. 3.1.1-92/2024-8 Årsrapport 2024

33 Dnr. 6.1.4-381/2023-10 Rapport från specialrapportörs besök samt dnr. 3.1.1-92/2024-8 Årsrapport 2024

34 Dnr 6.1.1-165/2023-1, Mötesrapport, -11, Supplementary information by the Swedish Institute for Human Rights samt bilaga, -12, Bekräftande av mottagande, -33, Inbjudan till öppet digitalt möte och sändlista, samt -41, Återkopplingsmöte med civilsamhälle

Institutet deltog i ett enskilt dialogmöte med ledamöter i FN:s funktionsrättskommitté och medverkade i granskning av Sverige den 11–12 mars 2024. Information från institutets rapport, samt kompletterande information som skickades in i samband med granskningen, bidrog som underlag till kommitténs sammanfattande kommentarer till Sverige.³⁵

Institutet deltog vid Socialdepartementets sakråd om FN:s funktionsrättskommitté rekommendationer till Sverige.³⁶

Rapporten och kommitténs rekommendationer diskuterades i informationsnätverket för människorättspecialister med en medlem från FN:s funktionsrättskommitté som gästtalare.³⁷

Fokus funktionsrätt, en ramverkskonferens om funktionsrättskonventionens övervakning och genomförande i Sverige arrangerades av institutet den 4 september. Ambitionen var att föra samman olika parter för att bidra till god samverkan för fullt fokus på funktionsrätt.³⁸

Rapporten ”Allt ifrågasätts. Kunskap om och upplevelser av mänskliga rättigheter hos personer med funktionsnedsättning i Sverige 2023” färdigställdes och publicerades.³⁹ Rapporten lanserades under konferensen Fokus funktionsrätt.⁴⁰

3.2.1.5. Mål 1.5

Mål	Indikator
1.5 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för urfolket samerna och de nationella minoriteterna	1.5.1 Institutets rapport om urfolket samerna har hög kvalitet och har fått god spridning 1.5.2 Institutets relationer med verksamma inom samiska rättighetsfrågor har utvecklats och är goda 1.5.3 Institutet har identifierat och påtalat brister i skyddet och ansvarsutkrävandet av rättigheter för nationella minoriteter

Institutet har identifierat och påtalat brister i skyddet och ansvarsutkrävandet av rättigheter för nationella minoriteter i rapporten med kompletterande information till FN:s kommitté för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna, i institutets årsrapport samt i institutets rapport med kompletterande information inför UPR-granskningen av Sverige 2025.⁴¹ Därutöver har institutet deltagit i Länsstyrelsen Stockholm och Sametingets nätverksträffar, samt på Kulturdepartementets uppföljningsmöte rörande rekommendationerna för omedelbara åtgärder i Europarådets rådgivande kommitté för ramkonventionen för skydd av nationella minoriteters granskningsrapport, där institutet förde fram rekommendationer om bland annat uppföljning och delaktighet.⁴²

35 Dnr 6.1.1-165/2023-42, Bekräftande av möte, -43, Korrespondens om möte, -44, Korrespondens om briefing med CRPD-kommittén, -45, Direktörens öppningsanförande, -46, Complementary information to the CRPD review of Sweden, -50, Rekommendationer från FN:s kommitté

36 Dnr 6.1.1-165/2023-49, Inbjudan sammanfattande slutsatser, samt -54, Tjänsteanteckning efter möte

37 Dnr. 3.6.1-177/2024-5, Inbjudan till informationsmöte 24 maj

38 Dnr. 3.3.2-495/2023-16, Tjänsteanteckning med agenda

39 Dnr. 3.3.2-369/2024-3, Offert tryck rapport

40 Dnr. 3.3.2-495/2023-16, Tjänsteanteckning med agenda

41 Dnr. 6.1.1-604/2023 Submission by the Swedish Institute to the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights s. 3 och 9, dnr. 3.1.1-92/2024-8,

Årsrapport 2024 s. 62 ff, samt dnr, 3.4.1-418/2024-8, Kompletterande information från Institutet för mänskliga rättigheter inför UPR-granskningen av Sverige

42 Dnr. 3.1.1-85/2024, Inbjudan till nätverksträff för statliga myndigheter om nationella minoriteter, samt dnr. 6.2.2-38/2023, Tjänsteanteckning

STR-T, Svenska tornedalings riksförbund, besökte institutet i september för en kunskapshöjande föreläsning om minoriteten och en påföljande diskussion om minoritetens situation och utmaningar.⁴³

Institutet har utvecklat relationer med personer verksamma inom samerättsfrågor genom deltagande i flera offentliga sammanhang, bland annat på Jokkmokks marknad, genom samarbete med Luleå Tekniska universitet, vid en konferens på Lantbruksuniversitetet, samt under MR-dagarna.⁴⁴

3.2.1.6. Mål 1.6

Mål	Indikator
1.6 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för prioriterade, marginaliserade grupper	1.6.1 Institutet har förberett en rapport av hög kvalitet till CERD-kommittén 1.6.2 Institutet har synliggjort och påtalat brister i skyddet för och ansvarsutkrävandet av äldre personers rättigheter med omfattande omsorgsbehov

Institutet har påbörjat arbetet med rapporten till FN:s rasdiskrimineringskommitté (CERD).⁴⁵ Rapporten kommer skickas till FN under 2025.

Rapporten ”Hemma är någon annanstans” om äldre personers rättigheter på särskilda boenden har färdigställts och publicerats. Rapporten presenterades för socialutskottet den 1 oktober och lanserades genom ett digitalsänt seminarium den 2 oktober. Rapporten presenterades även under äldreomsorgsdagarna i Stockholm den 3–4 oktober.⁴⁶ Rapporten har fått stort genomslag i media, bland annat deltog direktören i TV4.⁴⁷ Arbetet med rapporten har också gett nya kontakter och möjligheten att arbeta konkret med att stärka rättighetsperspektivet i äldreomsorgen, till exempel bjöds institutet in att hålla en halvdags workshop för Socialstyrelsen samt en presentation under nätverket för kommunernas äldreombudsmäns årskonferens. I november presenterades rapporten för stadsrådet Anna Tenje.⁴⁸

43 Dnr 3.3.2-543/2024-4, Tjänsteanteckning möte med STR-T

44 Dnr. 3.6.1-45/2024-1, Tjänsteanteckning, dnr. 3.5.2-285/2024-1, Inbjudan till seminarium om renskötselns förutsättningar, samt se <https://invitepeople.com/public/events/dba53820ce/seminars/abdc7e4730> (hämtad 2024-12-18)

45 Dnr 6.1.1-674/2023-1, Information to the Swedish NHRI concerning the CERD, -2, Projektplan CERD, -3, Inbjudan till digital dialogmöte

46 Dnr 3.1.1-656/2023-41, Inbjudan till socialutskottet, -42, Rapport ”Hemma är någon annanstans”, -48, Bekräftelse socialutskottet, -54, Tjänsteanteckning externa möten

47 Se <https://www.tv4play.se/klipp/5a67a762dd2997d9f802/video-larmar-om-brister-i-manskliga-rattigheter-inom-aldreomsorgen> (hämtad 2024-12-18).

48 Dnr. 3.5.2-81/2024-1, Inbjudan och bekräftelse deltagande äldreombudsmännens årsmöte, dnr. 3.1.1-656/2023-42, Rapport ”Hemma är någon annanstans”, samt. dnr 3.1.1-656/2023-42, Bekräftelse av tid för presentation regeringskansliet.

3.2.1.7. Mål 1.7

Mål	Indikator
1.7 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om brister i skyddet för frihet från hat, hot och våld för olika grupper	1.7.1 Institutet har synliggjort och påtalat brister i skyddet för och ansvarsutkrävandet av friheten från hat, hot och våld för judiska och islamska organisationer

TVå undersökningar, en om judiska och en om muslimska föreningars utsatthet för hat och hot har genomförts.⁴⁹ Dessa kommer bland annat att utgöra underlag för rapporteringen till CERD-kommittén (se ovan mål 1.6). Resultaten från rapporterna har bland annat presenterats vid möten och dialoger, däribland Forum för Levande Historias nätverksträff för statliga myndigheter.⁵⁰

3.2.1.8. Mål 1.8

Mål	Indikator
1.8 Institutet har haft beredskap att agera i situationer när mänskliga rättigheter utmanas	1.8.1 Institutet har beredskap att agera i situationer som uppstår under året där mänskliga rättigheter utmanas

Institutet bevakar, undersöker och utformar aktiviteter för att främja mänskliga rättigheter på kontinuerlig basis. Exempel på reaktiva aktiviteter och reaktioner på utveckling i omvärlden inkluderar bland annat en skrivelse till regeringen om repatriering av svenska barn i Syrien⁵¹, en så kallad § 11 skrivelse till Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolverket med anledning av en dom i Högsta domstolen om en elevs rätt till stöd⁵². Institutet har även lämnat in ett amicus curiae-yttrande till Högsta domstolen gällande rätten till domstolsprövning i ett mål om klimatförändringar. Amicus curiae översätts som domstolens vän och är ett yttrande om en rättslig fråga som till exempel en expert kan inge till domstolen utan att vara part i målet. Institutet har även inlämnat ett amicus curiae-yttrande till Högsta förvaltningsdomstolen i ett mål om bostadsanpassning.⁵³

49 Dnr. 3.3.1-96/2024-1, Tjänsteanteckning samt dnr. 3.3.1-97/2024-1, Tjänsteanteckning

50 Dnr. 3.5.3-704/2024, Tjänsteanteckning, nätverksträff med statliga myndigheter för att diskutera statens arbete mot rasism och hatbrott

51 Dnr. 2.7.3-395/2023-6, Förfrågan till institutet, samt -7, Bilaga 1

52 Dnr. 3.2.2-392/2024-2, Förfrågan om information Statens skolverk, och dnr. 3.2.2-393/2024-2, Förfrågan om information Specialpedagogiska skolmyndigheten

53 Dnr. 3.2.2-174/2024-3, Missiv och yttrande, samt dnr. 3.2.2-641/2024-1, Missiv och yttrande

3.2.2. Sammanfattande bedömning

Målområde 1 – Stärkt respekt, skydd och uppfyllande av de mänskliga rättigheterna – är uppfyllt.

Indikatorerna visar att samtliga årliga mål inom målområde ett är uppfyllda.

Mål 1.1 Institutet har på ett övergripande plan förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för mänskliga rättigheter

Inom mål 1.1 är majoriteten av aktiviteterna som leder mot indikatorerna uppfyllda. De aktiviteter som inte har uppfyllts under året har påbörjats och bedöms bli färdigställda under 2025. Samtliga aktiviteter, det vill säga både uppfyllda och påbörjade, pekar mot att indikatorerna är uppfyllda och målet bedöms därmed som uppfyllt.

Mål 1.2 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna

Samtliga aktiviteter som bidrar till indikatorn är uppfyllda och mål 1.2 är därmed uppfyllt.

Mål 1.3 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen för de medborgerliga och politiska rättigheterna

Indikator 1.3.2 om att institutets arbete inför ICCPR-rapport ska ha inletts har inte inletts. Planeringen har påbörjats, men granskningskommitténs process senarelades och institutet skickar in information först under 2025. Fem av sex aktiviteter som leder till uppfyllandet av de två indikatorerna har genomförts. Målet är därmed att anse som uppfyllt.

Mål 1.4 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Samtliga aktiviteter som bidrar till indikatorn är genomförda och målet kan därmed anses vara uppfyllt.

Mål 1.5 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för urfolket samerna och de nationella minoriteterna

Två av fyra aktiviteter som leder mot indikatorerna har genomförts och avslutats under året och en avser pågående verksamhet. En sista aktivitet som berör samers rättigheter i klimatomställningen har, efter en förstudie, ändrat form något och kommer att genomföras under 2025 vilket innebär att en indikator inte är uppfylld. Målet anses trots detta vara uppfyllt då majoriteten av indikatorerna är uppfyllda.

Mål 1.6 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om utvecklingen av rättigheter för prioriterade, marginaliserade grupper

En av indikatorerna är helt uppfylld. Den andra avser en rapport till FN:s rasdiskrimineringskommitté som kommer att lämnas in först under 2025. Då mycket av arbetet redan är genomfört anses målet vara uppfyllt.

Mål 1.7 Institutet har förmedlat pålitlig, oberoende information om brister i skyddet för frihet från hat, hot och våld för olika grupper

Indikatorn är uppfylld genom insamling av data om judiska och muslimska organisationers utsatthet samt presentation av resultaten vid möte och dialoger. Målet anses därmed vara uppfyllt.

Mål 1.8 Institutet har haft beredskap att agera i situationer när mänskliga rättigheter utmanas

Aktiviteten som leder mot indikatorn är pågående och en del av institutets kärnverksamhet. Indikatorn anses vara uppfylld och därmed även målet.

3.3. Målområde 2: Stärkt rättsligt och institutionellt skydd

I följande avsnitt presenteras redogörelse för samt bedömning av måluppfyllelse avseende målområde 2: Stärkt rättsligt och institutionellt skydd. Under rubriken Sammanfattande redogörelse presenteras till målområdet tillhörande delmål med tillhörande indikatorer. För varje delmål redogörs för ett urval av de aktiviteter som haft störst inverkan på måluppfyllelsen för respektive mål. Under rubriken Sammanfattande bedömning sker en bedömning av måluppfyllelsen inom respektive övergripande mål. Metoden för bedömning är i enlighet med den modell som presenterades i kapitel 2.1: Struktur för bedömning.⁵⁴

3.3.1. Sammanfattande redogörelse

3.3.1.1. Mål 2.1

Mål	Indikator
2.1 Institutets förutsättningar att verka oberoende i enlighet med Parisprinciperna har stärkts	2.1.1 Institutet har påtalat de utvecklingsbehov som identifierats med utgångspunkt i rekommendationer från ODIHR för regering och riksdag 2.1.2 Institutet har beviljats A-status ackreditering

Institutet har i januari 2024 lyft behovet av åtgärder för stärkt implementering av Parisprinciperna baserat på rekommendationerna från OSCEs kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) i en skrivelse till ansvarigt statsråd. Dessa rekommendationer har sedan återkommande lyfts fram i olika sammanhang, bland annat vid myndighetsdialogen och som en rekommendation till regeringen i vår årsrapport.⁵⁵

Ansökningshandlingarna till GANHRI:s Subcommittee on Accreditation (SCA) färdigställdes och lämnades in den 31 maj 2024. Institutet tilldelades A-status av GANHRI under sista kvartalet 2024.⁵⁶ A-status innebär att institutet bedöms uppfylla kraven för nationella människorättsinstitutioner enligt Parisprinciperna.

⁵⁴ De mål och indikatorer som redogörs för i detta avsnitt återfinns i institutets verksamhetsplan för 2024, dnr. 1.2.2-155/2024

⁵⁵ Dnr. 3.4.2-31/2024-1, Skrivelse och Bilaga, samt dnr. 3.1.1-92/2024-8, Årsrapport 2024

⁵⁶ Dnr. 3.4.2-31/2024-21, Besked om A-status med bilagor

3.3.1.2. Mål 2.2

Mål	Indikator
2.2 Institutet har stärkt förutsättningarna för regering och riksdag att säkerställa att ny lag är förenlig med grundlag och förpliktelser inom mänskliga rättigheter	2.2.1 Institutet har varit en aktiv och strategisk remissinstans
	2.2.2 Institutet har etablerat former för en oberoende, god och effektiv dialog med regering och riksdag
	2.2.3 Institutet har bidragit till ökad kunskap och medvetenhet om nationell och internationell rättsutveckling av betydelse för mänskliga rättigheter
	2.2.4 Institutet har verkat för att mänskliga rättigheter ska vara utkrävbara

Institutet har under året svarat på 73 remisser (i jämförelse med 30 remisser 2023). Ytterligare 18 är under handläggning.⁵⁷

Institutet presenterar årligen institutets årsrapport i konstitutionsutskottet.⁵⁸ Under året har dialog etablerats även med socialutskottet i samband med presentation av rapporten ”Hemma är någon annanstans”.⁵⁹ Vidare finns en etablerad dialog med Arbetsmarknadsdepartementet som har ett övergripande ansvar för mänskliga rättigheter.⁶⁰ Former för dialog med Socialdepartementet, som är fokuspunkt för funktionsrättskonventionen, har diskuterats under året, bland annat i samband med konferensen Fokus funktionsrätt.⁶¹

I syfte att bidra till ökad kunskap hos domstolar och myndigheter om Sveriges internationella åtaganden inom området mänskliga rättigheter och bidra till bättre förutsättningar för tillämpningen av dessa, inte minst genom fördragskonform tolkning, har institutet under året påbörjat ett arbete med att ta fram en guide för tolkning och tillämpning av för Sverige folkrättsligt bindande förpliktelser inom området mänskliga rättigheter.⁶²

Institutet har kommenterat rättsutvecklingen, till exempel om att fredliga miljöprotester är legitima enligt Århuskonventionen⁶³ samt om vikten av att Sverige agerar för att evakuera de svenska barn som är frihetsberövade i läger i Syrien.⁶⁴

Under året lämnade institutet in två amicus curiae-yttranden. Det ena inlämnades till Högsta domstolen och rörde rätten till domstolsprövning i det så kallade Auroramålet.⁶⁵ Högsta domstolen meddelade den 3 juli 2024, i ett unikt beslut, att institutets yttrande i Auroramålet tilläts. I svenska domstolar är det ännu ovanligt med amicus curiae-yttranden. Det andra amicus curiae-yttrandet

57 Status för remisser vid årsskiftet 2024/2025. Sammanställning av samtliga handlagda remisser finns i separat dokument.

58 Dnr. 3.1.1-92/2024-1, Besked om tid för överlämning av årsrapport till konstitutionsutskottet

59 Dnr. 3.1.1-656/2023-41, Inbjudan till socialutskottet

60 Dnr. 1.1.1-171/2024, Inbjudan och korrespondens om myndighetsdialog

61 Dnr. 3.3.2-495/2023, Inbjudan 4 september

62 Dnr. 2.3.2-391/2024, Dokumentation av direktupphandling konsult

63 Se t.ex. <https://mrinstitutet.se/pressmeddelanden/historisk-dom-i-europadomstolen-stater-har-ett-ansvar-att-skydda-sina-invanare-mot-klimatforandringar/> (hämtad 2024-12-09)

64 Se t.ex. <https://mrinstitutet.se/nyheter/dags-att-agera-de-svenska-barnen-i-de-syriska-lagren-maste-fa-komma-hem/> (hämtad 2024-12-09)

65 Dnr. 3.2.2-174/2024-3, Missiv och yttrande

lämnades till Högsta förvaltningsdomstolen, i ett mål om rätten till bostadsanpassningsbidrag, med syfte att belysa betydelsen av Sveriges internationella åtaganden genom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (funktionsrättskonventionen) och FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).⁶⁶

3.3.1.3. Mål 2.3

Mål	Indikator
2.3 Institutet har bevakat och främjat skyddet för MR-försvare	2.3.1 Institutet har följt situationen för MR-försvare och agerat främjande vid behov

MR-försvares situation har under året bevakats och uppmärksammats i exempelvis de av institutet samordnade informationsnätverket för människorättsspecialister i civilsamhälle och hos offentliga aktörer. Området har också uppmärksammats i institutets årsrapport. Under slutet av året har en projektplan för arbetet framåt fastställts.⁶⁷

⁶⁶ Dnr. 3.2.2-641/2024-1, Missiv och yttrande

⁶⁷ Dnr 3.6.1-177/2024-4, Inbjudan informationsmöte 10 oktober, dnr. 3.1.1-92/2024-8, Årsrapport 2024, samt dnr. 3.1.2-9/2025, Projektplan

3.3.2. Sammanfattande bedömning

Målområde 2 – Stärkt rättsligt och institutionellt skydd – är uppfyllt.

Indikatorerna visar att samtliga årliga mål inom målområde två är uppfyllda.

Mål 2.1 Institutets förutsättningar att verka i enlighet med Parisprinciperna har stärkts

Bedöms vara uppfyllt. Båda indikatorerna är uppfyllda och vi har efter intensivt arbete nu A-status.

Mål 2.2 Institutet har stärkt förutsättningarna för regering och riksdag att säkerställa att ny lag är förenlig med grundlag och förpliktelser inom mänskliga rättigheter

Bedöms vara uppfyllt, då samtliga indikatorer har uppfyllts.

Mål 2.3 Institutet har bevakat och främjat skyddet för MR-försvare

Bedöms vara uppfyllt. Aktiviteter har genomförts och indikatorn är uppfylld. Arbetet fortsätter och utvecklas under kommande år.

3.4. Målområde 3: Stärkt systematiskt arbete för de mänskliga rättigheterna

I följande avsnitt presenteras redogörelse för samt bedömning av måluppfyllelse avseende målområde 3: Stärkt systematiskt arbete för de mänskliga rättigheterna. Under rubriken Sammanfattande redogörelse presenteras till målområdet tillhörande delmål med tillhörande indikatorer. För varje delmål redogörs för ett urval av de aktiviteter som haft störst inverkan på måluppfyllelsen för respektive mål. Under rubriken Sammanfattande bedömning sker en bedömning av måluppfyllelsen inom respektive övergripande mål. Metoden för bedömning är i enlighet med den modell som presenterades i kapitel 2.1: Struktur för bedömning.⁶⁸

3.4.1. Sammanfattande redogörelse

3.4.1.1. Mål 3.1

Mål	Indikator
3.1 Institutet har bevakat och främjat det systematiska arbetet för de mänskliga rättigheterna	<p>3.1.1 Institutet har en oberoende, god och effektiv dialog med nyckelmyndigheter med särskilt MR-uppdrag</p> <p>3.1.2 Institutet har en oberoende, god och effektiv dialog med en bredd av nyckelaktörer inom det civila samhället vad gäller mänskliga rättigheter</p> <p>3.1.3 Institutet har verkat för att regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter utvärderas och revitaliseras</p> <p>3.1.4 Institutet har utvecklat former för att på sikt utveckla en oberoende, god och effektiv dialog med näringslivet</p> <p>3.1.5 Institutet har en oberoende, god och effektiv dialog med en bredd av nyckelaktörer inom akademien vad gäller mänskliga rättigheter</p> <p>3.1.6 Institutet har synliggjort och påtalat brister i tillgång till, analys av och användande av jämlikhetsdata</p>

Institutet har vid återkommande tillfällen haft möten, dialoger och samverkat med andra myndigheter med uppdrag som angränsar institutets eget, såsom Justitieombudsmannen (JO), Diskrimineringsombudsmannen (DO) och Myndigheten för delaktighet, exempelvis i konferensen ”Fokus funktionsrätt”.⁶⁹

Institutet för dialog med rättighetsbärare och civilsamhället, dels kopplat till särskilda undersökningar och rapporter, dels i systematiskt återkommande form. Etablerade former för dialog finns exempelvis genom Rådet för de mänskliga rättigheterna som under året genomfört fem möten.⁷⁰ Institutet har också genomfört flera dialogträffar kopplade till vårt särskilda uppdrag som nationell mekanism enligt artikel 33.2 i funktionsrättskonventionen, främst med företrädare för

68 De mål och indikatorer som redogörs för i detta avsnitt återfinns i institutets verksamhetsplan för 2024, dnr. 1.2.2-155/2024

69 Dnr. 3.3.2-495/2023-16, Tjänsteanteckning med agenda, dnr. 3.3.1-834/2024, Korrespondens om möte och presentation för Justitieombudsmannen

70 Dnr. 1.2.1-6/2024, Agendor från rådets möten under 2024

funktionsrättsrörelsen.⁷¹ Institutet har under året också färdigställt ett kunskapsunderlag inför framtagande av policy och rutiner för samverkan med civilsamhället. Policy och rutiner kommer slås fast under våren 2025.⁷²

Institutet har inom ramen för exempelvis Årsrapport 2024, genom en av rekommendationerna, verkat för att regeringens strategi från 2016 för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter utvärderas och revitaliseras.⁷³ Rekommendationen har sedan också följts upp vid presentationer för konstitutionsutskottet och Regeringskansliets interdepartementala arbetsgrupp för mänskliga rättigheter. Institutet har även i samband med att Sverige har granskats av FN:s kommittéer avseende konventionen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt funktionsrättskonventionen framfört sådana rekommendationer i de respektive alternativrapporterna.⁷⁴

Institutet har besökt danska institutet för mänskliga rättigheter för att inhämta kunskap om hur de arbetar med MR och näringslivet. Former för dialog med näringslivet har dock inte hunnit utvecklas ännu. Institutet har också kommunicerat vikten av att Sveriges regering ställer sig bakom EU:s direktiv för företag och mänskliga rättigheter (CSDDD).⁷⁵

Institutet har inlett samarbete med akademien. Bland annat medverkade institutet som medarrangör till AHRI-konferensen i Lund den 12–14 september.⁷⁶ Association of Human Rights Institutes (AHRI) består av 75 akademiska institutioner globalt som bedriver forskning och utbildning om mänskliga rättigheter.

Institutet har inom ramen för exempelvis Årsrapport 2024 synliggjort och påtalat brister i tillgång till, analys av och användande av jämlikhetsdata. I exempelvis rapporten till FN:s funktionsrättskommitté uppmanade institutet staten att vidta åtgärder för att inkludera frågor om funktionsnedsättning i fler undersökningar på nationell, regional och kommunal nivå, på ett systematiskt och enhetligt vis.⁷⁷

---

71 Dnr. 3.3.2-235/2024, Inbjudan till dialogmöte om 33.2-uppdraget

72 Dnr. 3.3.1-314/2024, Kunskapsöversikt

73 Dnr. 3.1.1-92/2024, Årsrapport 2024, dnr. 3.3.1-692/2024-2, Presentation konstitutionsutskottets besök vid institutet

74 Dnr. 3.3.1-692/2024-2, Presentation konstitutionsutskottets besök vid institutet Dnr 3.1.1-92/2024-1, Överlämning av årsrapport till konstitutionsutskottet, dnr. 1.1.1-171/2024, Besök arbetsmarknadsdepartementet, dnr. 6.1.1-604/2023-1, Submission by the Swedish Institute for Human Rights to the CESCR, samt dnr. 6.1.1-165/2023-11, Supplementary information by the Swedish Institute for Human Rights

75 Dnr. 3.3.2-691/2024, Förfrågan om möte angående transponering av CSDDD, samt LinkedIn ”Institutet för mänskliga rättigheter” 2024-02-28

76 Dnr 3.6.1-419/2024, Korrespondens och beslut om medverkande i AHRI-konferens

77 Dnr. 3.1.1-92/2024, Årsrapport 2024, samt dnr. 6.1.1-165/2023, Supplementary information by the Swedish Institute for Human Rights

3.4.1.2. Mål 3.2

Mål	Indikator
3.2 Institutet har samverkat internationellt samt vidareutvecklat formerna för systematisk samverkan med internationella nyckelaktörer	3.2.1 Institutet har utvecklat former för meningsfullt och regelbundet erfarenhetsutbyte med NHRI:s i andra länder 3.2.2 Institutet har utvecklat former för oberoende, god och effektiv samverkan med övriga prioriterade internationella aktörer, till exempel OHCHR, FRA, Europarådet, FN:s specialrapportörer

Institutet har vid flera tillfällen deltagit i möten med internationella nätverk för nationella människorättsinstitutioner som GANHRI (Global Alliance of National Human Rights Institutions) och ENNHRI (European Network of National Human Rights Institutions). Institutet följer arbetet i flera av ENNHRI:s arbetsgrupper och blev under generalförsamlingsmötet i november 2024 invald i ENNHRI:s finanskommitté.⁷⁸

Institutet genomförde ett studiebesök vid det danska institutet för mänskliga rättigheter den 19 juni. Hela personalgruppen och styrelsen deltog och fick möjlighet till diskussion med kollegor på danska institutet som arbetar med liknande frågor.⁷⁹

Institutet gjorde i november ett studiebesök på Skottlands nationella människorättskommission.⁸⁰ I december lanserade vi tillsammans med instituten i Danmark och Norge en rapport om kunskap om och attityder till mänskliga rättigheter i Danmark, Norge och Sverige.⁸¹

Institutet har under året fortsatt att fördjupa samverkan med olika internationella organ, såsom Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, OHCHR, olika specialrapportörer kopplade till FN-systemet, GANHRI, och ENNHRI.⁸²

Institutet har under året bistått några av FN:s specialrapportörer med information och följt upp deras rapporter på nationell nivå, däribland FN:s specialrapportör för klimatförsvare under Århuskonventionen och FN:s specialrapportör för övergångsrättvisa, under dennes besök i Sverige i mars 2024.⁸³

78 Dnr. 3.4.2-91/2024, deltagande ENNHRI working group on CRPD, dnr. 3.4.2-105/2024, deltagande ENNHRI working group CSDDD, samt dnr. 3.4.2-683/2024, ENNHRI finance committee member 2025–2028

79 Dnr. 2.8.4-827/2024, Program för institutets besök vid danska institutet

80 Dnr. 6.1.1-674/2023, Projektplan CERD

81 Dnr. 3.4.1-390/2024, Rapport ”Exploring Human Rights Awareness, Attitudes and Perception in Scandinavia”

82 Se bland annat dnr. 3.4.1-516/2024, Tjänsteanteckning med bilagor ”Webinar on the engagement of NHRIs with the Committee Against Torture 3 september”, dnr. 3.4.1-547/2024, Inbjudan till konsultation, dnr. 3.4.1-116/2024, Tjänsteanteckning samt korrespondens ENNHRI, dnr. 3.4.1-158/2024, Tjänsteanteckning möte med FN:s specialrapportör, dnr. 3.4.1-423/2024, Tjänsteanteckning om deltagande i enkät GANHRI, dnr. 3.4.1-409/2024, Call for feedback-Outcome report on NHRIs role in the protection of HRDs

83 Dnr. 3.4.1-116/2024, tjänsteanteckning samt korrespondens ENNHRI, samt dnr. 3.4.1-158/2024, Tjänsteanteckning möte med FN:s specialrapportör

Institutet har arrangerat konsultationer om nationella institutioners möjligheter och erfarenheter gällande kunskaps- och policyutredning kring de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Konsultationerna genomfördes för ett tjugotal europeiska nationella MR-institutioner i Köpenhamn i november 2024 och samarrangerades av institutet tillsammans med Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR), de tyska och danska nationella MR-institutionerna samt Raoul Wallenberginstitutet.⁸⁴

3.4.1.3. Mål 3.3

Mål	Indikator
3.3 Institutet har bidragit till höjd kunskap och medvetenhet om mänskliga rättigheter	3.3.1 Institutet har arbetat systematiskt och strategiskt för att sprida kunskap och information om mänskliga rättigheter

Institutet har samordnat fyra digitala informationsträffar för nätverket för MR-specialister i civilsamhälle och offentliga aktörer. På mötena har bland annat rapporteringen till FN vad gäller ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, funktionsrätt och UPR tagits upp. Dessutom har frågor om MR-försvarares situation diskuterats.⁸⁵

Institutet deltog under året i flera externa evenemang. Däribland kan nämnas att vi deltog på MR-dagarna i Skellefteå i november. Vi genomförde två stora och ett mindre seminarium, vi deltog i flera andra organisationers programpunkter och hade också en utställarmonter. Institutet deltog också med monter och seminarium på Human Rights Festival i Lund i december.⁸⁶

Institutet har under året arbetat för att sprida kännedom om våra egna undersökningar och rapporter. Exempelvis kan här nämnas lanseringen av vår årsrapport i mars, rapporten om kunskap om och upplevelser av mänskliga rättigheter bland personer med funktionsnedsättning ”Allt ifrågasätts” i september, samt rapporten om äldre personer rättigheter på särskilda boenden ”Hemma är någon annanstans” i oktober. Denna rapport används nu som underlag vid specialistutbildning för sjuksköterskor inom inriktning Vård av äldre samt Demens vid Högskolan i Dalarna.⁸⁷

Institutet har under året också särskilt arbetat för att öka kännedomen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och funktionsrätt i vår rapportering till FN:s kommittéer i februari respektive mars. Institutet spred också ytterligare kännedom om FN:s funktionsrättskommittés rekommendationer i samband med en konferens som arrangerades av institutet i september, Fokus funktionsrätt.⁸⁸

84 Dnr. 3.4.1-547/2024, Inbjudan till konsultation

85 Dnr. 3.6.1-177/2024. Inbjudningar och program för informationsnätverkets möten under 2024

86 Dnr 2.8.4-93/2024, Samarbetsavtal Föreningen Ordfront för MR-dagarna, samt dnr. 2.8.4-399/2024, Accept av offert deltagande Human Rights Festival

87 Dnr. 3.1.1-92/2024-3, Inbjudan till lansering, dnr. 3.1.1-656/2023, Rapport ”Hemma är någon annanstans”, samt dnr. 3.3.2-369/2024, Rapport ”Allt ifrågasätts”, dnr. 3.5.2-737/2024-2, Korrespondens med högskolan Dalarna

88 Dnr. 6.1.1-604/2023, Supplementary information to the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, dnr. 6.1.1-165/2023, Supplementary information to the UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities, samt dnr. 3.3.2-495/2023, Tjänsteanteckning med agenda

3.4.2. Sammanfattande bedömning

Målområde 3 – Stärkt systematiskt arbete för de mänskliga rättigheterna – är uppfyllt.

Indikatorerna visar att samtliga årliga mål inom målområde tre är uppfyllda.

Mål 3.1 Institutet har på ett övergripande plan bevakat och främjat det systematiska arbetet för de mänskliga rättigheterna

Majoriteten av indikatorerna bedöms vara uppfyllda. Därmed bedöms det årliga målet vara uppfyllt.

Mål 3.2 Institutet har på många olika sätt samverkat internationellt samt vidareutvecklat formerna för systematisk samverkan med internationella nyckelaktörer

Samtliga indikatorer bedöms vara uppfyllda. Därmed bedöms det årliga målet vara uppfyllt.

Mål 3.3 Institutet har genomfört en stor mängd insatser för att bidra till höjd kunskap och medvetenhet om mänskliga rättigheter

Indikatorn bedöms vara uppfylld och därmed bedöms det årliga målet vara uppfyllt.

3.5. Målområde 4: Institutet har stärkt sin kapacitet

I följande avsnitt presenteras redogörelse för samt bedömning av måluppfyllelse avseende målområde 4 - Institutet har stärkt sin kapacitet. Under rubriken Sammanfattande redogörelse presenteras till målområdet tillhörande delmål med tillhörande indikatorer. För varje delmål redogörs för ett urval av de aktiviteter som haft störst inverkan på måluppfyllelsen för respektive mål. Under rubriken Sammanfattande bedömning sker en bedömning av måluppfyllelsen inom respektive övergripande mål. Metoden för bedömning är i enlighet med den modell som presenterades i kapitel 2.1: Struktur för bedömning.⁸⁹

3.5.1. Sammanfattande redogörelse

3.5.1.1. Mål 4.1

Mål	Indikator
4.1 Institutets kapacitet att agera som oberoende och rättighetsbaserad aktör i enlighet med Parisprinciperna och 33.2 för att främja mänskliga rättigheter har stärkts	<p>4.1.1 Institutet har fastställt en långsiktig strategi för 2025–2029</p> <p>4.1.2 Institutet har en effektiv och ändamålsenlig process för omvärldsbevakning</p> <p>4.1.3 Institutet har arbetat effektivt och ändamålsenligt med sitt utredningsuppdrag</p> <p>4.1.4 Institutet har en beredskap att skydda mänskliga rättigheter i en tid av kris</p> <p>4.1.5 Institutet har utvecklat former för att systematiskt omhänderta erfarenheter från enskilda som är i kontakt med institutet</p> <p>4.1.6 Rådet har bidragit i utvecklingen av institutets strategi, årsrapport samt övriga centrala frågor genom att ge råd och stöd samt tillföra kunskaper och erfarenheter</p> <p>4.1.7 Rådets medlemmar har uppfattat arbetet i rådet som meningsfullt</p>

En långsiktig strategi för åren 2025–2029 beslutades av styrelsen i november. Strategin togs fram med involvering av alla medarbetare och förankring skedde parallellt med styrelsen och rådet.⁹⁰

Omvärldsbevakning sker på flera sätt – bland annat genom en nyhetsbevakningstjänst, med diverse prenumerationer, via rådet och olika kontakter. Utöver det har tre tematiska grupper skapats inom verksamheten, i syfte att bland annat kunna omvärldsbevaka utifrån olika sakområden. Hur och på vilka sätt omvärldsbevakningen sker kommer att fortsatt behöva utvecklas.

⁸⁹ De mål och indikatorer som redogörs för i detta avsnitt återfinns i institutets verksamhetsplan för 2024, dnr. 1.2.2-155/2024
⁹⁰ Dnr. 1.2.3-680/2024, Strategi för institutet 2025–2029, samt dnr. 1.2.1-5/2924-9, Styrelseprotokoll 9

Institutet har under året bedrivit flera fördjupade utredningar och granskningar inom aktuella fält. En del av dessa är fortsatt pågående, medan andra har avslutats och resulterat i färdigställda ämnesrapporter. I samband med att Sverige granskats av FN:s kommittéer avseende konventionen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt funktionsrättskonventionen har institutet sammanställt och skickat in alternativrapporter på området.⁹¹

Enligt lagen (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter ska institutet inte behandla klagomål från enskilda. Ibland vänder sig enskilda till institutet, av olika anledningar. Institutet har därför upprättat en så kallad kontaktjour, där institutets utredare är tillgängliga några timmar per dag. Dessa kontakter blir en del av den omvärldsbevakning som institutet bedriver.

Rådet för de mänskliga rättigheterna har haft fyra ordinarie möten under året och ett extra, digitalt möte. På mötena och med skriftliga inspel har rådet bidragit i utvecklingen av institutets strategi och årsrapport, gett råd och stöd samt delat med sig av sina värdefulla kunskaper och erfarenheter.⁹²

Efter tre av årets fem möten har rådets ledamöter fyllt i en uppföljande enkät. Resultaten visar att 87 procent av de som svarade ansåg att innehållet i mötena var intressant och skattade det mellan sju och tio på en skala från ett till tio. 13 procent skattade innehållet runt mitten av skalan, mellan fyra och sex, medan ingen av de svarande tyckte att innehållet var ointressant (skattade mellan ett och tre).

När det gäller mötesformerna tyckte 80 procent av de som svarade att dessa varit bra och skattade dem mellan sju och tio. 20 procent skattade mötesformerna runt mitten av skalan, mellan fyra och sex, och ingen tyckte att mötesformerna var dåliga (skattade mellan ett och tre).

Det digitala mötet fick sämst resultat jämfört med de andra mötena. Svarefrekvensen för enkäten varierade mellan 75 och 40 procent, där det digitala mötet hade den lägsta svarefrekvensen.⁹³

3.5.1.2. Mål 4.2

Mål	Indikator
4.2 Institutet har en representativ och användarvänlig webbplats	4.2.1 Institutets webbplats har utvecklats som i högre grad lever upp till sökbarhet och målgruppsortering

Webbplatsen har haft drygt 84 000 besök under 2024 vilket är en ökning med dryga 25 procent jämfört med föregående år (66 000 besök år 2023). Besökarna stannar också längre och laddar ner fler rapporter. Ökningen har skett under stora delar av året men även enskilda händelser, som när institutet publicerar nya rapporter, har bidragit till fler besök på webbplatsen.⁹⁴

91 Se exempelvis dnr. 3.1.1-656/2023, Rapport "Hemma är någon annanstans", dnr. 3.3.2-369/2024, Rapport "Allt ifrågasätts", dnr. 6.1.1-604/2023,

Supplementary information to the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, dnr. 6.1.1-165/2023, Supplementary information to the UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities, m.m.

92 Dnr. 1.2.1-6/2024, Agendor för rådets möten under 2024.

93 Underlag enkätundersökningar genomförda med verktyget Lyyti

94 Statistikunderlag hämtat från verktyget Matomo

Webbplatsen mrinstitutet.se är en central kanal för att förmedla information och sprida kunskap om mänskliga rättigheter och institutets verksamhet. Institutet har inlett ett projekt för att utveckla en helt ny webbplats, där vi bland annat genomfört en förstudie och utifrån rapportens rekommendationer och målgruppernas behov upphandlat de verktyg och tjänster vi behöver.⁹⁵ Vi planerar att lansera den nya webbplatsen under första halvåret 2025.

För att nå ut till media använder sig institutet av det digitala pressverktyget via TT för att skicka ut pressmeddelanden. Pressmeddelandena publiceras även samtidigt på institutets webbplats för att på så sätt optimera genomslaget. Under 2024 skickade institutet ut 17 pressmeddelanden (lika många som under 2023) och nämndes totalt 451 gånger i redaktionella medier under året. Artiklarna har 58,3 miljoner potentiella läsare, lyssnare och tittare under vald tidsperiod, enligt mediebevakningsföretaget Retriever.⁹⁶

Institutets företrädare intervjuades bland annat i TV4 Nyhetsmorgon, Ekot, Senioren, och i SR P4 Värmland och P4 Kronoberg. En krönika från institutet publicerades i Advokaten på temat brottsbekämpande åtgärder och mänskliga rättigheter, och ett debattinlägg om nämndemannasystemet publicerades i Barometern.⁹⁷

Vi har även stärkt vår närvaro på LinkedIn. I slutet av året hade vi publicerat 172 inlägg (i jämförelse med 100 inlägg 2023) och hade drygt 9 250 följare jämfört med de 3 300 myndigheten hade i början av året.⁹⁸

3.5.1.3. Mål 4.3

Mål	Indikator
4.3 Institutet har tillräcklig kompetens för att utföra uppdraget	4.3.1 Institutets anställnings- och rekryteringsprocess har utvecklats för att i än högre grad efterleva de krav som ställs enligt Parisprinciperna och 33.2 4.3.2 Institutet har arbetat strategiskt med kompetensförsörjning för att efterleva de krav som ställs enligt Parisprinciperna och 33.2 4.3.3 Institutet har erbjudit en god fysisk arbetsmiljö och tillgängliga IT-lösningar och digitala verktyg som klarat säkerhetskrav gällande arbete och möten på plats samt distans

Under 2023 genomförde institutet en utvärdering av institutets rekryteringsprocess.⁹⁹ En åtgärdsplan togs fram utifrån de rekommendationer som gavs. Den beslutades av styrelsen i februari 2024. Ett arbete har sedan skett med åtgärder enligt plan.¹⁰⁰

95 Dnr. 2.3.3-270/2024, Tilldelningsbeslut upphandling genomförande av förstudie

96 Underlag hämtat från verktyget Retriever

97 Samlade referenser finns i separat dokument. Se bl.a. <https://www.advokaten.se/tidigare-nummer/2024/nr-2-2024-argang-90/manskliga-rattigheter-farligt-atta-dem-for-givna/>, <https://www.barometern.se/2024-03-18/slopa-partiernas-grepp-om-namndemannen/>

98 Underlag statistik på LinkedIn

99 Dnr. 2.1.8-582/2023, Rapport Granskning Rekryteringsprocess

100 Dnr. 1.2.1-825/2024, Åtgärdsplan efter utvärdering

I samband med översynen av rekryteringsprocessen har mallar för behovsanalys tagits fram, med beskrivning av nuläge, respektive enhets uppdrag och sammansättning samt frågor om verksamhetens behov och utmaningar. Under hösten har institutet antagit en kompetensförsörjningsstrategi och påbörjat ett arbete med kompetensförsörjningsplaner för att kartlägga behov av rekrytering, utveckling och eventuell omställning även på längre sikt. Här bedöms också behovet av olika åtgärder för att attrahera och behålla viktig kompetens, exempelvis avseende löneläget, möjlighet till utveckling, arbetsmiljö eller andra arbetsvillkor.¹⁰¹

En tillgänglighetsrapport för lokalerna har gjorts och de åtgärder som är möjliga att göra i de egna lokalerna (ej hela fastigheten) har genomförts under året.¹⁰²

En arbetsmiljöingenjör har anlitats för rådgivning angående utökning av antalet kontorsarbetsplatser och ergonomisk genomgång av befintliga arbetsplatser. När det gäller en tillgänglig och säker IT-miljö har bland annat ett intranät som kan nås även på distans införts, och samtliga medarbetare har genomgått en digital utbildning med syfte att ge ökad kunskap och medvetenhet gällande myndighetens IT-säkerhet. Ett dokument- och ärendehanteringssystem är upphandlat och kommer gå i skarp drift i början av 2025.¹⁰³

3.5.1.4. Mål 4.4

Mål	Indikator
4.4 Institutet har en god, inkluderande arbetsmiljö fri från diskriminering	4.4.1 Medarbetarna har upplevt att institutet levt upp till målen i institutets arbetsmiljöpolicy

Institutet har satt upp mål för arbetsmiljön i sin arbetsmiljöpolicy. Under våren togs mål för myndighetens arbetsmiljö och personalens lika rättigheter och möjligheter fram och beslutades som ett komplement till arbetsmiljöpolicy, och aktiviteter planerades för att uppnå målen.¹⁰⁴

101 Dnr. 1.2.3-766/2024, Kompetensförsörjningsstrategi 2025–2029

102 Dnr. 2.5.2-593/2023, TD-rapport Institutet för mänskliga rättigheter

103 Dnr. 2.2.5-744/2024, Tjänsteanteckning beställningar företagshälsovård, dnr. 2.3.5-586/2024, Avtal lexicon dnr 2.3.2-466/2024, Tilldelningsbeslut upphandling ärende- och dokumenterhanteringssystem

104 Dnr. 1.2.3-209/2023, Arbetsmiljöpolicy, samt dnr. 1.2.3-265/2024, Mål för arbete med arbetsmiljö och aktiva åtgärder 2024–2025

3.5.2. Sammanfattande bedömning

Målområde 4 – Institutet har stärkt sin kapacitet - bedöms vara delvis uppfyllt.

Två av de fyra årliga målen är uppfyllda och två mål bedöms ej vara uppfyllda. Då samtliga årliga mål ska vara uppfyllda för att bedömningen ska vara att målområdet är uppfyllt blir således bedömningen att målområdet är delvis uppfyllt.

Mål 4.1 Institutets kapacitet att agera som oberoende och rättighetsbaserad aktör i enlighet med Parisprinciperna och 33.2 för att främja mänskliga rättigheter har stärkts

Bedöms vara uppfyllt. Majoriteten av indikatorerna visar på god måluppfyllelse, även om en av sju indikatorer (institutet har en beredskap att skydda mänskliga rättigheter i en tid av kris) inte bedöms vara uppfyllt.

Mål 4.2 Institutet har en representativ och användarvänlig webbplats

Är ej uppfyllt. Under 2024 planerades en lansering av en ny webbplats, men lanseringen har behövts skjutas fram. Indikatorn om högre grad av sökbarhet och målgruppsortering har därmed inte heller uppfyllts. Besöken till och nedladdningarna från nuvarande webbplats har dock fortsatt att öka i förhållande till året innan, så webbplatsen används och information efterfrågas i högre grad än tidigare.

Mål 4.3 Institutet har tillräcklig kompetens för att utföra uppdraget

Bedöms vara uppfyllt. Målet har dock bedömts utifrån att institutet är en statlig oberoende myndighet under uppbyggnad. Den sammanfattande redogörelsen visar utifrån de givna förutsättningarna på ett brett omfång av aktiviteter som på ett positivt sätt bidragit till måluppfyllelsen. Målet att ha tillräcklig kompetens sträcker sig från en utvecklad rekryteringsprocess till en strategisk kompetensförsörjning och därefter vidare till den fysiska och digitala arbetsplatsen och varje medarbetares individuella kompetens.

Mål 4.4 Institutet har en god, inkluderande arbetsmiljö fri från diskriminering

Kan inte bedömas vara uppfyllt. Aktiviteterna bedöms ha bidragit positivt till måluppfyllelsen, men den mätning som planerades i förhållande till målet har inte kunnat genomföras under året och det går därför inte att verifiera att målet är uppfyllt.

3.6. Personal och kompetensförsörjning

3.6.1. Kompetensförsörjning

Institutet är beroende av medarbetare med både djupa och breda kunskaper inom området mänskliga rättigheter, liksom av medarbetare som kan bidra till att skapa goda arbetsvillkor och en stabil organisatorisk plattform. Under uppbyggnadsfasen har det varit avgörande att medarbetare i kärnverksamheten har haft lång erfarenhet av att arbeta med mänskliga rättigheter i Sverige. Det har också varit nödvändigt för institutet att ha haft den kompetens som krävs för att bygga upp en myndighet med fungerande administrativa rutiner och system, liksom att som arbetsgivare kunna erbjuda goda arbetsvillkor och arbetsmiljö, samt främja en intern kultur som bidrar till att institutet kan fullgöra sitt uppdrag och uppfattas som en trovärdig aktör.

Institutet arbetar för att möjliggöra rekrytering av medarbetare i olika åldrar och med olika erfarenhetsbakgrund och perspektiv för att uppnå mångfald i enlighet med Parisprinciperna. Under våren 2023 togs riktlinjer för rekrytering fram. Under 2023 gjordes en utvärdering av riktlinjer och processer. Institutet har tagit fram en åtgärdsplan och under 2024 arbetat vidare efter de rekommendationer som den externa utvärderaren lämnade.¹⁰⁵

Institutet har tecknat samarbetsavtal för personallån med Myndigheten för tillgängliga medier under året samt med Lunds universitet.¹⁰⁶

3.6.2. Rekrytering

Vid ingången av året bestod institutet av direktör, förvaltningsjurist, HR-specialist, registrator, en medarbetare inom IT och kontorservice, en administratör och två kommunikatörer, två enhetschefer samt 18 utredare. Under året har ersättningsrekrytering skett för controller, en enhetschef och en utredare. Två HR-administratörer, två kommunikatörer och tre biträdande utredare, samtliga visstidsanställda, har också rekryterats. En enhetschef var rekryterad tidigare men tillträdde först i mars.

Gruppen utredare och biträdande utredare bestod i slutet av 2024 av 17 kvinnor och fem män. Av dessa var tre visstidsanställda. Verksamhetsstödet utgörs av två män och fem kvinnor, varav en visstidsanställd. Utöver det fanns fyra kommunikatörer, varav två visstidsanställda, tre enhetschefer samt direktör. Kommunikatörer och enhetschefer var samtliga kvinnor. Medelåldern är 51 år för männen och 45 år för kvinnorna.

Antal anställda ingång 2022	Omsättning (+/-) anställda under 2022	Antal anställda utgång 2022	Antal anställda ingång 2023	Omsättning (+/-) anställda under 2023	Antal anställda utgång 2023	Antal anställda ingång 2024	Omsättning (+/-) anställda under 2024	Antal anställda utgång 2024
5	+13	18	17	+10	27	28	+9	37

105 Dnr. 2.1.8-582/2023, Rapport granskning Rekryteringsprocess, samt dnr. 1.2.1-852/2024, Åtgärder efter utvärdering

106 Dnr. 2.1.2-109/2024, Överenskommelse MTM-IMR om personallån, samt dnr. 2.3.5-786/2024, Överenskommelse om personallån med Lunds Universitet

3.6.3. Personalomsättningen

Under året har två tillsvidareanställda medarbetare slutat. Två visstidsanställningar löpte ut vid årsskiftet. Den totala personalomsättningen uppgår till 7 procent.

3.6.4. Arbetsmiljö och lika villkor

Institutet sitter i nyrenoverade lokaler i Lund. Flertalet medarbetare sitter i kontorslandskap, men möjlighet finns att vid behov sitta i ett enskilt rum. Institutet ger också möjlighet att utföra visst arbete på distans. Under året har mål för arbetsmiljö och lika rättigheter och möjligheter fastställts för 2024–2025 och en handlingsplan tagits fram. En utvecklingsinsats som gäller samarbete har genomförts med stöd av det digitala verktyget CI-Boost. En mätning gjordes inför insatsen och insatsen har följts upp under december. Uppföljningen visar på behov av fortsatt utvecklingsarbete med samarbete kopplat till struktur och processer.¹⁰⁷

3.6.5. Sjuktal

Sjukfrånvaro procent	2024	2023	2022
Totalt	2,16	1,24	0,66*
Andel 60 dagar eller mer	36,20	-	-
Kvinnor	2,50	1,53	-
Män**	-	-	-
Anställda –29 år**	-	-	-
Anställda 30–49 år	1,58	-	-
Anställda 50 år–	2,69	1,34	-

Källa: Arbetsgivarverkets statistiksystem

* För år 2022 redovisas enbart sjukfrånvaro totalt eftersom antalet anställda var få och andra uppgifter kunde hänföras till enskilda individer.

** Sjukfrånvaro uppdelad på män samt åldersgruppen 30–49 och 29 år eller yngre lämnas inte eftersom antalet anställda i grupper är för få och att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Den totala sjukfrånvaron 2024 är låg, 2,16 % av den tillgängliga tiden. Andelen sjukfrånvaro över 60 dagar är 36,20 % av den totala sjukfrånvaron vid institutet. Kvinnors sjukfrånvaro är högre än männens. Personer över 50 har högre sjukfrånvaro än personer i åldern 30–49. Sjukfrånvaron i samtliga kategorier ligger dock på en låg nivå. Ingen sjukfrånvaro har uppgetts vara arbetsrelaterad.

107 Dnr. 1.2.3-265/2024, Mål för arbete med arbetsmiljö och aktiva åtgärder 2024–2025, dnr. 2.3.2-450/2024, Tilldelningsbeslut

3.6.6. Sammanfattande bedömning

Institutet för mänskliga rättigheter bedömer kompetensförsörjningsläget som tillfredsställande utifrån nuvarande förutsättningar. Efter utvärderingen av rekryteringsprocessen har institutet vidtagit åtgärder för att ytterligare förbättra rekryteringsprocessen, säkra en icke-diskriminerande process och nå ut till kvalificerade sökande. Institutet har bland annat arbetat med filmer på sociala medier vid rekrytering av medarbetare och praktikanter för att nå ut till fler. Vi har haft kvalificerade sökande till alla utlysta anställningar inom kärnverksamheten och ett stort intresse för att göra praktik på institutet. Satsningar på introduktion har gjorts och ett digitalt onboardingsystem introducerats med ambition att bidra till ett inkluderande arbetsklimat som ger goda förutsättningar för kvalitet i verksamheten. Vid avslutssamtal med visstidsanställda medarbetare som haft kortare anställningar har det framförts att introduktionen fungerat väl och det är lätt att komma in i arbetet.¹⁰⁸

I enlighet med handlingsplanen för arbetsmiljö och aktiva åtgärder som tagits fram har kompetenshöjande insatser gjorts med bland annat två dagar runt kollektiv intelligens och användande av det digitala verktyget för samarbete, CI-Boost, samt utbildning kring kränkande särbehandling och trakasserier. Rutiner för internkommunikation har tagits fram och ett intranät är på plats. Aktiviteterna bedöms ha bidragit positivt till målen för arbetsmiljö och aktiva åtgärder, men den mätning som planerades har inte kunnat genomföras under året. Sjuktal och personalomsättning är dock fortsatt låga.¹⁰⁹

Institutet har gjort flera rekryteringar under året och har anställt de medarbetare som ryms inom nuvarande budget samt gjort nödvändiga förberedelser för att kunna fortsätta att växa. Institutet har goda förutsättningar för att utvecklas och växa ytterligare under kommande år givet att myndigheten tilldelas erforderligt budgetutrymme för detta.

---

108 Dnr. 2.1.8-582/2023, Rapport granskning Rekryteringsprocess

109 Dnr. 1.2.3-265/2024, Mål för arbete med arbetsmiljö och aktiva åtgärder 2024-2025, dnr 2.3.2-450/2024, Tilldelningsbeslut

4.

Finansiell redovisning

4.1. Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	52 868	40 385
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	27	1
Intäkter av bidrag		22	9
Finansiella intäkter	3	169	482
Summa		53 086	40 877
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-35 802	-25 025
Kostnader för lokaler		-4 447	-4 432
Övriga driftkostnader	5	-11 180	-9 952
Finansiella kostnader	6	-229	-302
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 428	-1 166
Summa		-53 086	-40 877
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

4.2. Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	7	300	-
Summa		300	-
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	1 915	2 718
Maskiner, inventarier, installationer	9	3 145	3 250
Summa		5 060	5 968
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		33	-
Fordringar hos andra myndigheter	10	849	1 011
Övriga kortfristiga fordringar	11	30	-
Summa		912	1 011
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	12	1 180	1 484
Summa		1 180	1 484
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	13	-443	-11 633
Summa		-443	-11 633
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	14	2 850	15 599
Summa		2 850	15 999
Summa tillgångar		9 860	12 430

Balansräkning (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	15		
Summa		0	0
Avsättningar			
Övriga avsättningar	16	112	69
Summa		112	69
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	17	5 360	6 015
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	18	1 168	1 166
Leverantörsskulder		854	3 372
Övriga kortfristiga skulder	19	612	464
Summa		7 994	11 017
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	20	1 754	1 344
Summa		1 754	1 344
Summa kapital och skulder		9 860	12 430

4.3. Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag.

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 1 6:6 Ap.1 Institutet för mänskliga rättigheter – till Institutet för mänskliga rättigheter (Ram)	21	11 633	51 795	-10 117	53 311	-52 868	443
Summa		11 633	51 795	-10 117	53 311	-52 868	443

4.4. Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

4.4.1. Redovisningsprinciper

4.4.1.1. Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Brytdagen föregående år var den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodiseringsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning.

4.4.1.2. Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde av ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet och egenutvecklade datasystem är 100 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången kan tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider	
3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
5 år	Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
10 år	Inredningsinventarier och möbler

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till beräknad nyttjandeperiod, dock lägst tre år. Nuvarande hyreskontrakt löper till och med 2027-11-30.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

4.4.2. Ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare	Ersättning (tkr)
Direktör Fredrik Malmberg	1 556*
*I total ersättning ingår tillfällig ersättning för dubbel bosättning	
Förmåner	71
Styrelseledamöter	
Styrelseordförande Elisabeth Rynning	78
Styrelseledamot i Advokatfirman Jan Rynning AB	
Vice styrelseordförande Negin Tagavi**	60
Ersättning för förlorad arbetsinkomst	11
Styrelseledamot i Urban properties AB	
Styrelseledamot i Temoata Holding AB	
Styrelseledamot i Kakoura AB	
Styrelseledamot Titti Mattsson	40
Sakkunnig i Statens medicinsk-etiska råd	
Sakkunnig i SBU	
Styrelseledamot Annika Jyrwall Åkerberg	40
Ersättning för förlorad arbetsinkomst	27
Inga övriga åtaganden	
Ersättning för förlorad arbetsinkomst i slutet av 2024 (13 tkr) betalas ut 2025	
Styrelseledamot Leif Ljungholm	40
Styrelseledamot i Ljungholm & Boström Advokater AB	
Styrelseledamot i L & B Förvaltnings AB	
Styrelseledamot Niklas Martti**	40
Inga övriga åtaganden	
Ersättning för förlorad arbetsinkomst i slutet av 2024 (13 tkr) betalas ut 2025	
Styrelseledamot Pål Wrangle	40
Styrelseledamot Bengt-Eric Wrangle AB	

**Uppdraget upphörde den 31 december 2024, ledamöterna Mattias Tydén och Gertrud Åström tillträdde sina uppdrag den 1 januari 2025.

4.5. Noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

4.5.1. Resultaträkning

Not 1. Intäkter av anslag (tkr)	2024	2023
Intäkter av anslag	52 868	40 385
Summa	52 868	40 385
Utgifter i anslagsredovisningen	-52 868	-40 385
Saldo	0	0

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)	2024	2023
Intäkter av offentligrättsliga avgifter	1	1
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	27	0
Summa	27	1

Not 3. Finansiella intäkter (tkr)	2024	2023
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	168	482
Övriga finansiella intäkter	1	0
Summa	169	482

Räntesatsen för räntekonton hos Riksgäldskontoret har i genomsnitt varit 3,6 procent under 2024, jämfört med genomsnitt 3,5 procent under 2023.

Not 4. Kostnader för personal (tkr)	2024	2023
Lönekostnader (exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-22 084	-15 151
<i>Varav lönekostnader ej anställd</i>	-435	-411
Sociala avgifter	-12 470	- 8 227
Övriga kostnader för personal	-1 248	- 1 647
Summa	-35 802	-25 025

Jämförelsesiffrorna för sociala avgifter och övriga kostnader för personal har blivit justerade mellan 2023 och 2024. Antal årsarbetskrafter har under året ökat med 8.

Not 5. Övriga driftskostnader (tkr)	2024	2023
Reparationer och underhåll	-27	-66
Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	-11	-15
Resor, representation, information	-1 726	-1 355
Köp av varor	-588	-742
Köp av tjänster	-8 828	-7 775
Summa	-11 180	-9 952

De ökade driftkostnaderna jämfört med 2023 beror delvis på det ökade antalet fysiska möten. Detta har lett till högre resekostnader samt ökade utgifter för hotell och logi. Kostnader för konsulttjänster har också ökat i takt med att verksamheten utvecklas och genomför fler aktiviteter.

Not 6. Finansiella kostnader (tkr)	2024	2023
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	-	-94
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-218	-204
Övriga finansiella kostnader	-11	-3
Summa	-229	-302

Räntekostnaderna på lån har ökat jämfört med föregående år på grund av ökad räntesats.

4.5.2. Balansräkning

Not 7. Balanserade utgifter för utveckling (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Årets anskaffningar	300	-
Summa anskaffningsvärde	300	-
Utgående bokfört värde	300	-

Årets anskaffningar avser inköp av nytt dokument- och ärendehanteringssystem som tas i bruk i januari 2025.

Not 8. Förbättringar på annans fastighet (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 996	3 996
Årets anskaffningar	-	-
Summa anskaffningsvärde	3 996	3 996
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 278	-483
Årets avskrivningar	-803	-795
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 082	- 1278
Utgående bokfört värde	1 915	2 718

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser lokalanpassningar som genomfördes vid uppstart av Institutet under 2022 och inga ytterligare aktiveringar av lokalanpassningar har skett under 2023 och 2024.

Not 9. Maskiner, inventarier, installationer med mera (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 888	2 797
Årets anskaffningar	519	1 091
Summa anskaffningsvärde	4 407	3 888
Ingående ackumulerade avskrivningar	-638	-267
Årets avskrivningar	-624	-370
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 262	-638
Utgående bokfört värde	3 145	3 250

Årets anskaffning av nya maskiner, inventarier och installationer avser tillägg till AV-utrustning från 2023 och kontorsinventarier till 16 nya arbetsplatser.

Not 10. Fordringar hos andra myndigheter (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	849	1 011
Summa	849	1 011

Ingående moms avseende december 2024 rekvirerades i januari 2025.

Not 11. Övriga kortfristiga fordringar (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Övrigt	30	-
Summa	30	-

Dubbelfakturerat från leverantör konstaterades i slutet av 2024 och hanterades med motsvarande kredit 2025.

Not 12. Förutbetalda kostnader (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	1 030	1 068
Övriga förutbetalda kostnader	150	416
Summa	1 180	1 484

Övriga förutbetalda kostnader avser datatjänster och operationell leasing som gäller 2025.

Not 13. Avräkning med statsverket (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-11 633	-23 409
Redovisat mot anslag	52 868	40 385
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-51 795	-50 518
Återbetalning av anslagsmedel	10 117	21 909
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-443	-11 633
Summa Avräkning med statsverket	-443	-11 633

Not 14. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2 850	15 599
Summa	2 850	15 599
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	5 000	5 000
Maximalt utnyttjad kredit	-	-

Not 15. Myndighetskapital (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
--	-------------------	-------------------

Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikation.

Not 16. Övriga avsättningar (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	69	26
Årets förändring	43	43
Utgående balans	112	69

Under 2025 har institutet planerat utnyttja omställningsmedel.

Not 17. Lån i Riksgäldskontoret (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	6 015	6 043
Under året nyupptagna lån	773	1 137
Årets amorteringar	-1 428	-1 166
Utgående balans	5 360	6 015
Beviljat låneram enligt regleringsbrev	14 276	11 000
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	5 360	6 015

Not 18. Kortfristiga skulder till andra myndigheter (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Utgående moms	43	62
Arbetsgivaravgifter	647	486
Leverantörsskulder andra myndigheter	478	617
Summa	1 168	1 166

Not 19. Övriga kortfristiga skulder (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Personalens källskatt	612	464
Summa	612	464

Not 20. Upplupna kostnader (tkr)	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 560	789
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	35	241
Övriga upplupna kostnader	159	314
Summa	1 754	1 344

Merparten av upplupna kostnader består av intjänad semester under 2024. Uppskattade kostnader avseende levererade konsulttjänster från Statens servicecenter och medlemskapsavgift i GANHRI (Global Alliance of National Human Rights Institutions).

4.5.3. Anslagsredovisning

Not 21. Uo 1 6:6 ap.1 Institutet för mänskliga rättigheter

Institutet för mänskliga rättigheter – till Institutet för mänskliga rättigheter

Institutet för mänskliga rättigheter får disponera 1 516 tkr av det ingående överföringsbeloppet, det vill säga 3 procent av föregående års tilldelning 50 518 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

Enligt regleringsbrevet disponerar Institutet för mänskliga rättigheter en anslagskredit på 1 553 tkr.

Under 2024 har Institutet för mänskliga rättigheter inte utnyttjat krediten.

4.6. Sammanställning av väsentliga uppgifter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

	2024	2023	2022**
Låneram Riksgäldskontoret			
Beviljad	14 276	11 000	15 000
Utnyttjad	5 360	6 015	6 043
Kontokrediter Riksgäldskontoret			
Beviljad	5 000	5 000	10 000
Utnyttjad	-	-	57
Räntekonto Riksgäldskontoret			
Ränteintäkter	168	482	161
Räntekostnader	-	94	-
Avgiftsintäkter			
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>			
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	-	-	-
Övriga avgiftsintäkter	27	1	-
Anslagskredit			
Beviljad	1 553	1 515	1 500
Utnyttjad	-	-	-
Anslag			
<i>Ramanslag</i>			
Anslagssparande	443	11 633	23 409
Bemyndiganden	Ej tillämplig		
Personal			
Antalet årsarbetskrafter (st.)	31	22	13
Medelantalet anställda (st)*	34	23	14
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 659	1 791	1 997
Kapitalförändring			
Årets	-	-	-
Balanserad	-	-	-

*I beräkningen av medelantalet anställda ingår tjänstledig personal.

**Myndigheten startade sin verksamhet 2022-01-01 och därför redovisas inga jämförelsesiffror för tidigare år.

5.

Årsredovisningens undertecknande

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Lund, den 20 februari 2025

Elisabeth Rynning
Ordförande

Annika Jyrwall Åkerberg
Vice ordförande

Mattias Tydén
Ledamot

Leif Ljungholm
Ledamot

Pål Wränge
Ledamot

Titti Mattsson
Ledamot

Gertrud Åström
Ledamot

Fredrik Malmberg
Direktör

6.

Begreppslista

Begrepp	Förklaring
AHRI	Association of Human Rights Institutes (Association av akademiska människorättsinstitut)
Amicus curiae-yttrande	Översätts med domstolens vän. Ett yttrande om en rättslig fråga som till exempel en expert kan inge till domstolen utan att vara part i målet.
CERD	Convention on the Elimination of Racial Discrimination (FN:s rasdiskrimineringskonvention)
CRPD	Convention on the Rights of Persons with Disabilities (FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar/Funktionsrättskonventionen)
CSDDD	Corporate Sustainability Due Dilligence Directive (EU:s direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet)
DO	Diskrimineringsombudsmannen
ECRI	European Commission against Racism and Intolerance (Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans)
EKMR	Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
ENNHRI	Europeiska nätverket för nationella människorättsinstitutioner
ESV	Ekonomistyrningsverket
EU:s rättighetsstadga	Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights (EU:s byrå för grundläggande rättigheter)
FÅB	Förordningen (200:605) om årsredovisning och budgetunderlag
GANHRI	Global Alliance of National Human Rights Institutions (Den globala alliansen av nationella människorättsinstitutioner)
ICESCR	International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter)
JO	Justitieombudsmannen
MR	Mänskliga rättigheter
OHCHR	Office of the High Commissioner of Human Rights (Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter)
ODIHR	OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter)
SCA	Subcommittee on Accreditation (GANHRI:s underkommitté för ackreditering)
STR-T	Svenska tornedalingars riksförbund
SBU	Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
UPR	Universal Periodic Review (FN:s allmänna ländergranskning)
Århuskonventionen	The UNECE Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (UNECE:s konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor)

mrinstitutet.se